

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญาณิพนธ์
ของ
บุญดา นันทะกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
กันยายน 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บทคัดย่อ
ของ
บุญตา นันทะกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
กันยายน 2546

บุญดา นันทะกุล. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี, อาจารย์ อุษา
ศรีจินดารัตน์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่าน
ระหว่างนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมต่างกัน 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่าน
ระหว่างนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน 3) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทาง
สังคมและจิตลักษณะของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน 4) เพื่อค้นหาตัวแปรสภาพแวดล้อม
ทางสังคมและจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน
(Multistage Random Sampling) รวมทั้งสิ้น 402 คน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยภาคสนาม เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบวัด ซึ่ง
ประกอบด้วย แบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคม แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุน แบบวัดการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน แบบวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตย
โดยระหว่างครูและนักเรียน แบบวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน แบบวัดลักษณะ
การคบเพื่อนที่เหมาะสม แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต และแบบวัด
พฤติกรรมรักการอ่าน รวม 9 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two Way
Analysis of variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นชั้น (Multiple Regression
Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 ข้อ การวิเคราะห์ทั้งหมดนี้กระทำในกลุ่มรวมและ
กลุ่มย่อยที่แบ่งตามปัจจัยทางจิตสังคมของนักเรียนเพื่อให้ได้ผลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญมีดังนี้คือ

1. การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพบว่า นักเรียน
ที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมากเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน มากกว่านักเรียนที่ได้
รับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อย โดยพบผลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

2. การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมรัก
การอ่าน โดยพบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน

0.

มากเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน มากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้รยาภาคแบบประชาธิปไตย
ระหว่างครูและนักเรียนน้อย โดยพบผลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

3. การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพบว่า
นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน มาก
กว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนน้อย โดยพบผลทั้งในกลุ่มรวมและ
กลุ่มย่อย

4. เจตคติต่อการอ่านส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อ
การอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่ำ โดยพบผล
ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

5. ลักษณะมุ่งอนาคตส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่ง
อนาคตสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ โดยพบผลทั้ง
ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

6. การค้นหาตัวทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน พบว่า เจตคติต่อการอ่าน
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะการเลือก
คบเพื่อนที่เหมาะสม และการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน สามารถร่วมกันทำนายพฤติ
กรรมรักการอ่านในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 57 สำหรับกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม พบว่า เจตคติต่อการอ่าน
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคต
ในกลุ่มเพศชายสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ร้อยละ 60 ส่วนเจตคติต่อการ
อ่านในกลุ่มเพศหญิงสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ร้อยละ 49

**PSYCHOSOCIAL FACTORS RELATED TO LOVE READING BEHAVIOR OF
LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS**

**AN ABSTRACT
BY
BUNTA NUNTAWAKUL**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University
September 2003**

Bunta Nuntawakul. (2003). *Psychosocial factors related love reading behavior of lower secondary school students*. Master Thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof Dr.Omduean Sodmanee, Miss Usa Srijindarat.

There were four aspects for this study: 1) to compare the love reading behavior of students in different social environments, 2) to compare the love reading behavior of students in different psychological characteristics, 3) to investigate interactive of social environments and psychological characteristics on students in love reading behavior, and 4) to predict the love reading behavior in students from social environments and psychological characteristics.

The sample in this study consisted of 402 students of lower secondary school in the region 1 by using multi-stage random sampling.

Instruments used for collecting data were 9 scales: 1) personal questionnaire, 2) child rearing practices and parental identity on supporting behavior scale, 3) promotion of reading within family scale, 4) democratic atmosphere among teachers and students scale, 5) promotion of reading in school scale, 6) desirable peer group experience scale, 7) attitude towards reading scale, 8) future-orientation, and 9) love reading behavior scale.

Data were analyzed by using the Two-way ANOVA and step-wise Multiple Regression. The analysis were conducted in both subgroup sampling and the whole group sampling.

The findings were summarized as follows:

1) Promotion of reading within family influenced the love reading behavior. The students with high promotion of reading within family illustrated higher behaviors for reading than those with low level, both from subgroup sampling and the whole group sampling.

2) Democratic atmosphere among teachers and students influenced the behaviors of love reading. The students with high degree of democratic atmosphere among teachers and students illustrated higher in love reading behavior than those with low level, both from subgroup sampling and the whole group sampling.

3) Promotion of reading within school influenced the love reading behavior. The students with high degree of promotion of reading in school illustrated higher in love reading behavior than those with low level, both from subgroup sampling and the whole group sampling.

4) Attitude towards reading influenced love reading behavior. The students with high degree of attitude towards reading illustrated higher in love reading behavior than those with low level, both from subgroup sampling and the whole group sampling.

5) Future-orientation influenced the love reading behavior. The students with high degree of future-orientation illustrated higher love reading behavior than those with low level, both from subgroup sampling and the whole group sampling.

6) In determining the predictive variables, the findings show that variable factors together can predict 57% of the time on the love reading behavior. The five variable factors are: attitude towards reading, promotion of reading within family, child rearing practices and parental identity on supporting behavior, desirable peer group experience and promotion of reading in school. In subgroup sampling of all male, four variable factors (attitude towards reading, reading promote within family, desirable peer group experience and future-orientation) can predict 60% of the time the love reading behavior. In subgroup sampling of all female, one variable factor (attitude towards reading) can predict 49% of the time on the love reading behavior.

ปริญญานิพนธ์

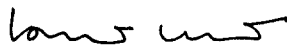
เรื่อง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ของ

นางสาว บุญตา นันทะกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

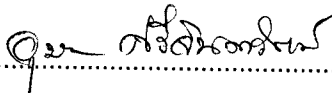
วันที่ เดือน กันยายน พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

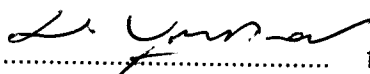
..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี)

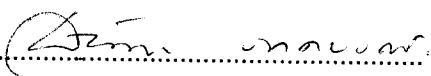
..... กรรมการ

(อาจารย์ อูษา ศรีจินดารัตน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร. มนัส บุญประกอบ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทนา ภาคบังข)

**ปริญญาโทฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมปริญญาโทสำหรับนิสิต
ระดับบัณฑิตศึกษา จากทบวงมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2546**

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.อ้อมเดือน สดมณี ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ อุษา ศรีจินดารัตน์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำอันมีค่ายิ่งพร้อมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำปริญญานิพนธ์ ตลอดจนตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ภาคบงกช ดร.พรรณี บุญประกอบ และอาจารย์ ทศนา ทองภักดี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พงศ์รัช วิวังสุ ที่กรุณาตรวจสอบบทความภาษาอังกฤษผู้วิจัยซาบซึ่งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาอบรมสั่งสอนผู้วิจัยจนมีความรู้ ความสามารถในการสาขาวิจัยพฤกษศาสตร์และนำความรู้มาใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ ผู้อำนวยการโรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนป้อมนาคราชสวนทายนนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรน้อย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล รวมถึง คุณเดือนใจ เทียนทอง และคุณลักษมี ลุประสงค์ ที่ช่วยเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณสุกฤดา ปิ่นทอง ที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องการพิมพ์งาน รวมถึง คุณปิยะดี ลีฐะบำรุง ที่ช่วยให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบคุณ คุณเมษุณจิตร สุขดำรงค์ ที่ให้ความร่วมมือในด้านต่างๆจนปริญญานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี ตลอดจนเพื่อนนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการวิจัยพฤกษศาสตร์ประยุกต์ ภาคพิเศษ รุ่น 2 ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้ความรัก ความเข้าใจและความห่วงใยแก่ผู้วิจัยเสมอมาและขอ น้อมรำลึกถึงพระคุณของครู อาจารย์ที่วางรากฐานการศึกษาให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความสามารถจน ทราบทุกวันนี้

บุญตา นันทะกุล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม	7
	แนวคิดถ่ายทอดทางสังคมและการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ	9
	ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม	12
	พฤติกรรมรักการอ่าน	13
	ความหมายของพฤติกรรมรักการ.....	13
	การวัดพฤติกรรมรักการอ่าน	15
	สภาพแวดล้อมทางสังคมกับพฤติกรรมรักการอ่าน	16
	การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมรักการอ่าน	16
	การวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	18
	การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวกับพฤติกรรมรักการอ่าน	18
	การวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว	20
	การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน	20
	การวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน	22
	การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนกับ พฤติกรรมรักการอ่าน	23
	การวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน	25
	ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมรักการอ่าน	25
	การวัดลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม	26
	จิตลักษณะกับพฤติกรรมรักการอ่าน	27
	เจตคติต่อการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน	27

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2(ต่อ)	การวัดเจตคติต่อการอ่าน.....	28
	ลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	29
	การวัดลักษณะมุ่งอนาคต.....	30
	ลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	31
	เพศของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	31
	นิยามปฏิบัติการ.....	32
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	35
	สมมติฐานในการวิจัย.....	37
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	38
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	48
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	50
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง.....	53
	รูปแบบที่หนึ่ง การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและ	
	เจตคติต่อการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	53
	รูปแบบที่สอง การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อ	
	การอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	55
	รูปแบบที่สาม การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครู	
	และนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	56
	รูปแบบที่สี่ การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและ	
	ลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	58
	รูปแบบที่ห้า ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและ	
	ลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	59
	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น.....	60

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 การสรุปและอภิปรายผล	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย	63
สมมติฐานในการวิจัย.....	63
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	64
ตัวแปรที่ศึกษา.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	64
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน	65
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อ 1	65
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อ 2	66
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อ 3	67
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อ 4	69
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อ 5	70
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อ 6	71
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	71
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	72
ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	83
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ	86
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	92
คำอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม.....	108
ภาคผนวก ง ตารางค่าสถิติต่างๆ	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คำสถิติพื้นฐาน จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังและตัวแปรที่ศึกษาของนักเรียน	45
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยภูมิหลัง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	45
3 ค่าเอฟ(F)ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติต่อการอ่านเป็นตัวแปรอิสระ โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	49
4 ค่าเอฟ(F)ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว และเจตคติต่อการอ่านเป็นตัวแปรอิสระ โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	51
5 ค่าเอฟ(F)ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่ง อนาคตเป็นตัวแปรอิสระ โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามทั้ง ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	52
6 ค่าเอฟ(F)ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นตัว แปรอิสระ โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามทั้งในกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย.....	52
7 ค่าเอฟ(F)ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นตัวแปร อิสระ โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่ม ย่อย.....	53
8 ร้อยละการทำนายและดับความสำคัญของตัวทำนายต่างๆของตัวแปร 7 ตัวที่มี ต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	55
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน.....	108
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว.....	109
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่าง ครูและนักเรียน.....	110
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม.....	111
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน.....	112

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน.....	113
15 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต.....	114
16 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมการรักการอ่าน.....	115
17 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน.....	117
18 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน.....	117
19 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน.....	118
20 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่านโดยพิจารณาตาม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน.....	118
21 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่านโดยพิจารณาตาม ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน.....	119
22 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน.....	119
23 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน.....	120
24 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน.....	120

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

25	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตาม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน.....	121
26	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตาม ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน.....	121
27	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน.....	122
28	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน.....	122
29	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน.....	123
30	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตาม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน.....	123

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	36
---	----------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หนังสือเป็นสื่อสำคัญอย่างหนึ่งในบรรดาสื่อหลายๆ อย่างที่มีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาความรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน การอ่านหนังสือเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่ง (ประไพ พัทธเกษม. 2530 : 64) มีความสำคัญในแง่ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นการจำลองประสบการณ์แก่ผู้อ่านได้ศึกษาเรียนรู้ได้เองโดยไม่ต้องรับจากประสบการณ์ตรง เพราะในความเป็นจริงนั้นโอกาสที่เราแต่ละคนจะได้รับประสบการณ์ตรงในเรื่องต่าง ๆ เป็นไปได้น้อย (ทวีป อภิสัทธ. 2526 : 53 – 54) การอ่านจึงช่วยให้มนุษย์ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ใช้เป็นรากฐานในการพัฒนาตนให้เจริญขึ้น มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง ความสำคัญอีกประการหนึ่งของการอ่านก็คือ เป็นรากฐานที่สำคัญของการศึกษาทุกระดับ ผู้ที่อ่านมากเพียงใดก็ย่อมได้รับประโยชน์มากเพียงนั้น และการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชา(ดวงพร พวงเพชร. 2540 : 90) ดังคำกล่าวของ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2529 : 1) “การอ่าน กับ คน คุณจะแยกออกจากกันลำบาก ตราบที่หนังสือยังมีความจำเป็นยิ่งสำหรับการศึกษา การสืบวัฒนธรรม การกระตุ้นเตือนให้เกิดการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์และระหว่างคนในสังคมแต่ละชาติ” ดังที่องค์การศึกษาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้จัดประชุมแห่งโลกว่าด้วยหนังสือ(World Congress on Book) ณ กรุงลอนดอนที่ประชุมได้กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหนังสือเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวิชาการ ให้การศึกษา ส่งเสริมการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ช่วยพัฒนาคนและพัฒนาสังคม สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลแต่ละชาติ เสริมพลังแห่งความปรารถนาสันติภาพขึ้นในใจคน ที่ประชุมได้เชิญชวนให้รัฐสมาชิกช่วยกันสร้างสังคม ซึ่งไม่เพียงประกอบด้วยประชากรที่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น หากประกอบด้วยประชากรที่อ่านหนังสือเป็นนิสัยทั่วทุกคน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2528 : 447)

การอ่านเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นและสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพราะการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการในการใช้ภาษาของเด็กที่เชื่อมโยงกับการใช้ภาษาด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การฟัง หรือการเขียน(ดาวฤกษ์. 2542 : 32) การอ่านจะช่วยเสริมสร้างสติปัญญาและความฉลาด ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจที่ถูกต้อง ตลอดจนช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้อ่านไม่สามารถพบได้ในชีวิตจริง พฤติกรรมรักการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนามาตั้งแต่เด็กๆ เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่มีความสามารถในการเรียนรู้ได้รวดเร็ว ถ้าเด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านรู้จักเลือกอ่านหนังสือที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาสมองและจิตใจ

เด็กให้มีความคิดสร้างสรรค์ตามวัย ย่อมนำไปสู่พัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และการกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนา (บุญกว้าง เกิดตุลา. 2523 : 28)

สภาพการอ่านของคนไทยในปัจจุบันและอนาคตนั้นดีขึ้นมากและจะดีขึ้นเรื่อยๆ ผลของโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ ซึ่งพบว่าโครงการนี้สามารถรณรงค์ให้ผู้อ่านหนังสือได้เพิ่มมากขึ้นตามเป้าหมายถึง ร้อยละ 80 ในระยะเวลา 4 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ.2529 (ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. 2536 : 34 ; อ้างอิงจาก “การรู้หนังสือและการพัฒนาเชิงเทคโนโลยี”. 2531) แต่นิสัยรักการอ่านของคนไทยนั้นยังอยู่ในระดับน้อยมาก กล่าวคือ โดยทั่วไปพบว่าคนไทยยังปล่อยเวลาว่างให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์มาก คนไทยมักจะเล่น(การพนัน) และดื่ม(สุรา) มากกว่าจะเป็นไปเพื่อพักผ่อนจริงๆ หรือมีหนังสือติดตัวไปอ่านเพื่อเพิ่มความเพลิดเพลิน เพิ่มรสชาติให้แก่ชีวิต จนกระทั่งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้รายงานไว้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศด้อยพัฒนาในด้านการอ่านหนังสือ ดังสถิติพลเมืองไทย 50 ล้านคน เฉลี่ยแล้วอ่านหนังสือ คนละ 5 หน้ากระดาษต่อปี นับว่าเป็นอัตราที่น้อยมาก(ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. 2536 : 34 ; อ้างอิงจาก “การอภิปรายเรื่องการอ่านนั้นสำคัญไฉน”. 2531) นิสัยรักการอ่านเป็นรากฐานของการพัฒนา ดังเช่นประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นการที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามรณรงค์สร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่คนไทยอย่างจริงจัง ซึ่งน่าจะทำให้คนไทยสนใจการอ่านในเวลาว่างมากขึ้น ซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของสังคมและในการพัฒนาบุคคลที่สูงขึ้น (ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. 2536 : 36) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529 : 39-66) เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนวัยรุ่นซึ่งศึกษาในนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,600 คน และผู้ปกครองของนักเรียนอีก 1,600 คน ซึ่งร้อยละ 82 ในจำนวนนี้ คือบิดามารดา ผลการวิจัยสรุปว่าคนไทยมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น กล่าวคือ ร้อยละ 74 ของนักเรียนที่ศึกษา รายงานว่ามีสิ่งตีพิมพ์ใช้ในบ้าน ร้อยละ 84 ของนักเรียนได้อ่านสิ่งตีพิมพ์เป็นประจำในแต่ละสัปดาห์และจะอ่านสิ่งตีพิมพ์โดยเฉลี่ย 4 ชั่วโมงกับ 30 นาทีต่อสัปดาห์ นอกจากนี้พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาใช้เวลาในการอ่านสิ่งพิมพ์มากกว่านักเรียนประถมศึกษาเล็กน้อย นักเรียนชายอ่านมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนในตัวเมืองของต่างจังหวัดอ่านมากกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ ส่วนนักเรียนในชนบทอ่านน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยที่ทำในปี 2521 พบว่า ร้อยละ 30 ของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพฯ อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน วันละ 10-20 นาที ในปี พ.ศ. 2525 พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรีที่สอบถาม ร้อยละ 55 อ่านหนังสือพิมพ์ ส่วนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 42 อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันและ ร้อยละ 54 อ่านเป็นบางครั้งบางคราว ส่วนในประเทศที่เจริญแล้วอย่างญี่ปุ่น เมื่อ 20 ปีก่อนเด็กญี่ปุ่นเกรด 5 อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ร้อยละ 84 และเด็กเกรด 9 อ่านถึง ร้อยละ 95 แต่ใช้เวลาอ่านต่อวันไม่มากนัก คือ 10-15 นาที

การส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและควรมีการปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านจนเป็นนิสัย เพื่อใช้การอ่านเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ แนวทางที่จะปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านนั้น จะต้องใช้เวลาในการสั่งสมการอ่านเป็นระยะเวลานาน จุดเริ่มต้นมาจากครอบครัวหรือบิดามารดาที่จะปลูกฝังหรือส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านให้กับเด็ก ๆ ตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียนหรือวัยอนุบาลโดยบิดามารดาควรจะใช้เวลาประมาณ 20 นาทีต่อวันในการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกและเป็นการสร้างค่านิยมในการอ่านให้เป็นนิสัย (จันทิศา พุกขานนท์. 2543 : 88) หรือเมื่อเด็กโตขึ้นควรจะให้เด็กได้มีโอกาสในการเลือกหนังสืออ่าน ซึ่งพฤติกรรมรักการอ่านของเด็กจะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของเขา นับว่าเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กอีกด้วย (ยุวมิตร. 2542 : 46)

นอกจากสถาบันครอบครัวแล้ว โรงเรียนและบทบาทของครู ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านด้วย เพราะความคาดหวังที่คนทั่วไปมักมีต่อสถานศึกษา คือ การสร้างคนให้มีความรอบรู้และมีสติปัญญาที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้มากกว่าครึ่งหนึ่งได้มาจากการอ่าน ดังนั้น โรงเรียนควรจัดห้องสมุดให้มีหนังสือหลากหลายประเภทและเพียงพอ ควรจัดให้มีการสัปดาห์หนังสือหรือชั่วโมงการอ่านในชั้นเรียน โดยให้เด็กได้นำหนังสือที่ตัวเองชอบและสนใจมาแลกเปลี่ยนกันอ่าน กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และจะทำให้เกิดเป็นนิสัยติดตัวตลอดไป(สุชาติ ใจภักดี. 2540 : 102)

นอกจากองค์ประกอบที่มาจากทางครอบครัว โรงเรียนและบทบาทของครูแล้วเด็กยังรับอิทธิพลจากการคบเพื่อนซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการอ่านหนังสือแก่เด็ก เนื่องจากเด็กในวัยนี้ต้องการความมั่นคงและให้สังคมยอมรับว่า “เด็กต้องการได้รับการต้อนรับในทุกแห่งทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เด็กจึงพร้อมที่จะทำตามเพื่อน เพื่อให้สังคมที่ตนอยู่ร่วมยอมรับตนเป็นสมาชิก” (สุขุม เฉลยทรัพย์. 2529 : 123) ในอีกมุมมองพฤติกรรมรักการอ่านน่าจะมาจากจิตลักษณะบางประการในตัวของเด็กเองด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะลักษณะมุ่งอนาคต ดังที่งานวิจัยของสุพจน์ พันธนิยะ (2535 : 95) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านสูง เพราะผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่เห็นการไกล เห็นคุณค่าประโยชน์ของพฤติกรรมรักการอ่าน จึงเกิดความสนใจที่จะกระทำพฤติกรรมรักการอ่านนั้นอย่างพากเพียร ส่วนเจตคติต่อการอ่านนั้นเป็นจิตลักษณะส่วนหนึ่งของบุคคลดังคำกล่าวของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยัง เจริญยิ่ง (2518 : 3) ที่ว่า “เจตคตินั้นเป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกอย่างมั่นคง ต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใดๆซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดีขั้วแย้งหรือเป็นกลางก็ได้ อันเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลว ของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น” ดังนั้นการจะศึกษาถึงพฤติกรรมรักการอ่านนั้น ก็ควรที่จะศึกษาถึงเจตคติต่อการอ่านด้วย

สุพัตรา ชุมเกตุ (2522 : 10-24) ได้แบ่งการสนใจในการอ่านจากการพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย โดยใช้หลักการของทฤษฎีจิตวัฒนาว่า เด็กในวัย 12-13 ปี จะสนใจอ่านหนังสือเกือบ

ทุกประเภท เพราะการอ่านช่วยให้ค้นพบข้อเท็จจริง เด็กในวัยนี้ชอบอ่านหนังสือประเภทวิทยาศาสตร์ การเดินทาง สังคม ธรรมชาติ ชีวประวัติ และเรื่องเกี่ยวกับเด็กวัยเดียวกับตน สนใจอยากรู้อีกของคนอื่น เด็กหญิงเริ่มสนใจอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับความรักระหว่างเพศ ในขณะที่เด็กชายชอบอ่านเรื่องทางวิทยาศาสตร์และการผจญภัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้เห็นความสำคัญของปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพราะเป็นช่วงอายุที่เหมาะสมสำหรับการปลูกฝังพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งจะให้แนวทางการพัฒนาให้เด็กในวัยนี้ได้มีการพัฒนาการอ่านหนังสือได้คล่องแคล่วเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นยังนำไปสู่การพัฒนาตนเองและพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นอย่างดีและสามารถในการอ่านได้กว้างและตัดสินใจในการเลือกหนังสืออ่านเองได้ดี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาหลายประการดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตลักษณะของนักเรียนกับพฤติกรรมการอ่าน
4. เพื่อค้นหาตัวแปรสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวปฏิบัติแก่ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการที่จะปรับปรุงและส่งเสริมที่จะให้เยาวชนมีพฤติกรรมรักการอ่านซึ่งจะมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง และสังคมต่อไป
2. เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของการอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ของเยาวชนและนักพฤติกรรมศาสตร์ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 (ประกอบด้วยจังหวัด นครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรสาคร) ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จากโรงเรียน 104 โรง จำนวน 32,340 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2546 จำนวน 420 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ผู้วิจัยจะเริ่มจากการสุ่มจังหวัดโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมา 3 จังหวัด ซึ่งในแต่ละ จังหวัดสุ่มโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 2 โรงและทำการสุ่ม ห้องเรียนมาโรงเรียนละ 2 ห้อง จำนวนนักเรียนประมาณห้องละ 35 คน ฉะนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้ จะได้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน ได้รับคืนกลับมาจำนวน 402 ฉบับ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

• สภาพแวดล้อมทางสังคม แบ่งเป็น

1) ครอบครัว ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการส่งเสริม การอ่านในครอบครัว

2) โรงเรียน ได้แก่ การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน การรับรู้บรรยากาศ แบบประชาธิปไตยระหว่างครูกับนักเรียน และลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

ข. จิตลักษณะ ได้แก่

1) เจตคติต่อการอ่าน

2) ลักษณะมุ่งอนาคต

ค. ลักษณะทางชีวสังคม

1) เพศของนักเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจในการ อ่านและการชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่านและแสวงหาโอกาสแสวงหาหนังสือเพื่อการ อ่าน มีความสมัครใจและยินดีที่จะอ่านเองโดยไม่มีการบังคับและเป็นการแสดงพฤติกรรมการ

อ่านอย่างสม่ำเสมอ มีการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวสารบ้านเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี สารคดีหรือหลายประเภทของ สิ่งพิมพ์ เช่น อ่านหนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 (ประกอบด้วยจังหวัด นครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรสาคร) ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาตัวแปรที่สำคัญทั้งทางด้านสังคมวิทยาและจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่หลายด้าน ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับนี้ แนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมพฤติกรรมรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางสังคม จิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนและผู้ปกครอง ดังนี้

แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม

การศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ สามารถศึกษาได้จากสาเหตุ 2 ประการใหญ่ คือ สาเหตุภายนอกตัวมนุษย์ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม และสาเหตุภายในตัวมนุษย์ เช่น ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ โดยทั่วไปแนวการวิเคราะห์จะใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบ ดังต่อไปนี้เป็นหลัก 1) รูปแบบที่เน้นจิตลักษณะ (Trait model) คือ เน้นลักษณะภายในตัวบุคคลเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ได้แก่ การศึกษาบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งประกอบขึ้นด้วย ลักษณะทางจิตย่อย ๆ หลายลักษณะที่คงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล 2) รูปแบบการวิเคราะห์พลวัตทางจิต (Psychodynamic Model) มุ่งศึกษาโครงสร้างทางจิตที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม ประกอบขึ้นด้วย อิด (id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) โครงสร้างทางจิตทั้ง 3 ด้านนี้จะมีความขัดแย้งกันอยู่ตลอดเวลา และแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม 3) รูปแบบสถานการณ์นิยม (Situation Model) มุ่งเน้นว่าพฤติกรรมของมนุษย์อาจแก้ไข ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยสถานการณ์แวดล้อมภายนอก เงื่อนไขทางสังคมและสิ่งเร้าต่าง ๆ ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะต่าง ๆ กันและ 4) รูปแบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction Model) รูปแบบนี้เน้นถึงความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ ที่เน้นถึงความสัมพันธ์หลายทิศทางระหว่างบุคคลกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องซึ่งกันและกัน ปัจจัยด้านบุคคลหรือปัจจัยด้านสถานการณ์เพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่สามารถเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลได้ โดยที่ปัจเจกบุคคลเป็นอินทรีย์ที่มีความตั้งใจและความกระฉับกระเฉง (An Active Agent) ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญของพฤติกรรม คือ ปัจจัยด้านพุทธิปัญญาและปัจจัยด้านแรงจูงใจ ส่วน

ปัจจัยด้านสถานการณ์มีตัวบ่งชี้ที่สำคัญของพฤติกรรม คือการให้ความหมายต่อสถานการณ์ของบุคคล พฤติกรรมที่แท้จริงของปัจเจกบุคคลเป็นผลจากการกระทำของกระบวนการต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์หลายทิศทาง หรือเป็นผลสะท้อนกลับระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญอยู่ (Magnusson and Endler. 1977 : 3-4)

กระบวนการปฏิสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่เป็นพลวัตและมีความต่อเนื่อง (Dynamic Interaction) กล่าวคือ เป็นกระบวนการรวมกันระหว่างตัวแปรแทรกซ้อนของบุคคล ตัวแปรปฏิภานของบุคคล และสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมบุคคลที่อยู่ในโครงสร้างนั้น เพื่ออธิบายพัฒนาการของพฤติกรรมของบุคคล ตลอดจนการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมนั้นด้วย กระบวนการดังกล่าวอาจเกิดภายในสถานการณ์หรือเกิดในสถานการณ์หลายๆสถานการณ์ที่แตกต่างกันก็ได้ เมื่อพิจารณา ปฏิสัมพันธ์ภายในสถานการณ์ การกระทำตามสถานการณ์จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันการกระทำตามสถานการณ์จะโน้มนำปัจเจกบุคคลให้มีการเลือกแปรผล และโต้ตอบข้อมูลที่เขาได้รับ ปัจเจกบุคคลจะถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ไปสู่การแสดงพฤติกรรมของเขา และส่งผลต่อไปถึงกระบวนการในสถานการณ์ที่จะเป็นข้อมูลแก่บุคคลต่อไป ในทำนองเดียวกันก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมของคนอื่นๆ นั่นคือ บุคคลกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมมี

ปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นพลวัต และมีความต่อเนื่อง ปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 2 ร่วมกันส่งผลอย่างแยกกันไม่ได้ต่อพฤติกรรมของบุคคลในโครงสร้างนั้น (Magnusson and Endler.1977 : 18-21)

รูปแบบปฏิสัมพันธ์(Interaction Model) มุ่งเน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจของบุคคล(สาเหตุภายใน) กับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่(สาเหตุภายนอก) จัดเป็นรูปแบบที่พยายามจะอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์อย่างครอบคลุมมากที่สุด ในปัจจุบันของวิชาการทางจิตวิทยา โดยมีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ใน 2 ลักษณะ ลักษณะแรก ศึกษาปฏิสัมพันธ์เชิงสถิติวิเคราะห์(Mechanical Interaction) แบบ Two-way ANOVA ซึ่งเป็นการศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำ 1 ตัวแปรกับสถานการณ์ที่จะกระทำ 1 ตัวแปร ซึ่งส่งผลต่อความแปรเปลี่ยนของคะแนนพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งในบุคคล ลักษณะที่สอง ศึกษา

ปฏิสัมพันธ์เชิงจิตลักษณะตามสถานการณ์(Organismic Interaction) หมายถึงการศึกษาลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์หรือมีความไวต่อสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญ เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะจิตใจเดิมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปฏิสัมพันธ์นี้เกิดภายในจิตใจของบุคคล ตัวอย่างเช่น การที่ประชาชนมีเจตคติที่ดีต่อการรักษาความสะอาดท้องถนน อาจเกิดจากการรณรงค์ไม่ทิ้งขยะในท้องถนนของฝ่ายเทศบาล นักเรียนเกิดความวิตกกังวลสูงในสถานการณ์สอบวัดผลการเรียน หรือนักธุรกิจเกิดความรู้สึกเสี่ยงต่อการลงทุนเมื่ออยู่ในภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น(งามดา วนิทานนท์. 2540 : 5-6)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสารเพื่อกำหนดตัวแปรเชิงเหตุ ในการอธิบายพฤติกรรมรักการอ่าน จากการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามแนวดังกล่าว แบ่งสาเหตุที่สำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมไว้ 3 ประเภท คือ 1) สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือตัวเด็ก เป็นสิ่งที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน 2) จิตลักษณะของนักเรียน หมายถึง ลักษณะจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นลักษณะที่สะสมในตัวบุคคลจากอดีตถึงปัจจุบัน 3) จิตลักษณะร่วมกับสภาพแวดล้อม หรือเรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบกลไก(Mechanical Interaction) เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติร่วมกัน ระหว่างลักษณะของสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ ซึ่งส่งผลต่อความแปรเปลี่ยนของพฤติกรรมในบุคคล

แนวความคิดถ่ายทอดทางสังคมและการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ

การถ่ายทอดทางสังคม หรือบางครั้งเรียกการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงปัจเจกบุคคลกับวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน การถ่ายทอดทางสังคมโดยทั่วไป หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตลอดชีวิต เป็นวิถีทางที่บุคคลเรียนรู้ทักษะ ความรู้ ค่านิยม แรงจูงใจ และบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งของเขาในกลุ่มหรือในสังคม โดยผ่านตัวแทนในการถ่ายทอดทางสังคม(Socializing Agent) เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และกลุ่มเพื่อน เป็นต้น การถ่ายทอดทางสังคมในวัยเด็ก บางครั้งเรียกว่า “การถ่ายทอดทางสังคมขั้นปฐมภูมิ”(Primary Socialization) เป็นการถ่ายทอดทางสังคมที่ไม่ได้เสร็จสมบูรณ์ในวัยเด็ก เมื่อเจริญเติบโตขึ้นจะมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ ความรับผิดชอบ แนวคิดและทัศนคติใหม่ๆ ซึ่งเรียกว่า “การถ่ายทอดทางสังคมขั้นทุติยภูมิ”(Secondary Socialization) หรือการถ่ายทอดทางสังคมในหมู่ผู้ใหญ่(Adult Socialization) (ศิรินันต์ สุธะ, 2532 : 3,18 ;อ้างอิงจาก Stewart. 1978 : 93-94) การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการหรือวิถีทางที่บุคคลได้เรียนรู้ทักษะ ความรู้ ค่านิยม แรงจูงใจ และบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งของเขาในกลุ่มหรือในสังคม การถ่ายทอดทางสังคมถือได้ว่า เป็นกระบวนการซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่วัยทารก วัยทำงาน ครอบครัวยุวชน ซึ่งขั้นตอนของกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมของแต่ละบุคคลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนของชีวิต ในทางสังคมวิทยา การถ่ายทอดทางสังคมเป็นการควบคุมทางสังคม เนื่องจากสมาชิกถูกโน้มน้าให้ปฏิบัติตามวิถีทางของกลุ่มโดยสมัครใจ โดยการทำให้บรรทัดฐานและค่านิยมต่างๆ ของกลุ่มกลายกลายเป็นบรรทัดฐานและค่านิยมของตนเองโดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มและสังคม ดังนั้นการถ่ายทอดทางสังคมจึงทำหน้าที่ในการธำรงรักษากลุ่มทางสังคม โดยการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนตนเองของ

บุคคลให้เกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับกลุ่ม การถ่ายทอดทางสังคมในแง่นี้จึงมีผลดีต่อบุคคลและต่อสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ นั่นคือ การถ่ายทอดทางสังคมเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวิถีทางของการเปลี่ยนแปลงและการดำรงอยู่ของสังคมเมื่อพิจารณาทางด้านตัวบุคคล ความหมายของการถ่ายทอดทางสังคม คือ วิธีทางที่บุคคลได้เรียนรู้ทักษะ ความรู้ ค่านิยม แรงจูงใจ และบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งของเขาในกลุ่มหรือในสังคม การถ่ายทอดทางสังคมทำให้สมาชิกในสังคมเกิดความผูกพันต่อสังคมในแง่ของการยึดถือคุณค่าของสังคมนั้น และแสดงพฤติกรรมที่แสดงถึงการดำเนินบทบาทตามความคาดหวังของสังคม โดยขึ้นกับคุณภาพการถ่ายทอดทางสังคมว่า จะสามารถขัดเกลาและอบรมให้สมาชิกได้เรียนรู้และยอมรับต่อระบบ จนถือเป็นความรับผิดชอบที่จะนำคุณค่าและความคาดหวังต่อบทบาทนั้นมาเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ตนเองพึงพอใจ (ดุสิต หน้าผน. 2529 : 16 ; อ้างอิงจาก Cuff and Payne. 1984 :46-47) ดังนั้นการถ่ายทอดทางสังคมจึงเป็นกระบวนการที่บุคคลปรับเปลี่ยนเข้าสู่แบบแผนที่จัดสรรค์แล้วในกลุ่มหรือสังคมโดยการตอบสนองความคาดหวังของคนอื่น ต่อพฤติกรรมในตำแหน่งนั้น ๆ และเมื่อพิจารณานิยามของการถ่ายทอดทางสังคมด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเป็นการเก็บรักษา การดำรงรูปแบบของวัฒนธรรมของกลุ่ม โดยการถ่ายโอนจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป เพื่อคงไว้ซึ่งความต่อเนื่องในการจัดระเบียบทางสังคม บทบาท พฤติกรรม ค่านิยม เจตคติที่เหมาะสม หากปราศจากการถ่ายทอดทางสังคมแล้ว สังคมก็ไม่สามารถสืบทอดตามการสืบทอดของแต่ละรุ่นได้ ดังนั้นการถ่ายทอดทางสังคมจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อสังคมและบุคคล (พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. 2532 : 1-2)

กล่าวโดยสรุป ด้านสังคมวิทยา การถ่ายทอดทางสังคมเป็นกระบวนการที่บุคคลยอมรับความรู้ บรรทัดฐาน ค่านิยม จนเกิดเป็นความผูกพันต่อกลุ่มหรือสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ และแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องหรือเหมาะสมตามความคาดหวังต่อพฤติกรรมในกลุ่มหรือในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ โดยนัยนี้การขัดเกลาทางสังคมจึงเป็นกลไกการควบคุมทางสังคมที่ส่งผลถึงการดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป การถ่ายทอดสังคมจึงเป็นกระบวนการซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตลอดช่วงชีวิตอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กับแต่ละขั้นตอนของชีวิต

ในงานวิจัยนี้จะกล่าวเฉพาะการถ่ายทอดทางสังคมในวัยรุ่น(Socializing the youth) ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทางสังคมระดับทุติยภูมิ วัยรุ่นเป็นวัยที่ได้ผ่านการอบรมมามากพอที่จะรู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งการอบรมสั่งสอนก็จะได้จากครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน เป็นต้น เป็นวัยที่เด็กจะพ้นจากสภาพของความเป็นผู้เยาว์ และเริ่มเข้าสู่ภาวะของความเป็นหนุ่มสาว วัยรุ่นจึงเป็นเพียงชั่วระยะหนึ่งของการเจริญเติบโต เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ เพื่อที่จะก้าวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว โดยเฉพาะร่างกายเปลี่ยนไปมาก มีการแปรปรวนของอารมณ์และจิตใจ ความแปรปรวนของอารมณ์เป็นสาเหตุให้เขามีพฤติกรรม

ได้พร้อมๆกัน และเนื่องจากคนเรานั้นใช้ชีวิตในแต่ละวัน ในสภาพแวดล้อมที่แคบๆ ดังนั้น การรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่างๆของสังคม จึงผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยการได้ยินหรือได้เห็น โดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วนมากรับรู้เรื่องราวต่างๆของสังคมโดยผ่านทางสื่อแทบทั้งสิ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอิทธิพลของเพื่อนที่มีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ร่วมถึงการเป็นแบบอย่างจากครูซึ่งรวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแล้วยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมของเด็กในวัยนี้ด้วย ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านจากครอบครัว การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมของนักเรียน

ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ

ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ เกิดจากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ ของคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ อายุตั้งแต่ 6-60 ปีจำนวนมาก โดยดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) กลุ่มตัวอย่างเป็นคนไทยที่ถูกศึกษารวมหลายพันคนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยผู้ที่มีพฤติกรรมในปริมาณที่ต่างกันอย่างมาเปรียบเทียบกันนี้ จะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกันด้วย เพื่อศึกษาอิทธิพลทางจิตใจต่อพฤติกรรมเป็นสำคัญ ลักษณะของต้นไม้อัจฉริยะ ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะมี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้อัจฉริยะ ส่วนลำต้นและส่วนราก ในส่วนแรกคือ ดอกและผล แสดงถึงพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง ซึ่งหมายถึง การไม่เบียดเบียนตนเอง การไม่เบียดเบียนผู้อื่น รับผิดชอบต่อหน้าที่และอาสาพัฒนาสังคม ผลที่เป็นพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนามีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกสาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้อัจฉริยะประกอบไปด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) การมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ 5) เจตคติ คุณธรรมและค่านิยม(ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้นๆ) ถ้าต้องการเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมชนิดใดจะต้องใช้จิตลักษณะบางด้านหรือทั้ง 5 ด้านนี้ ประกอบกันจึงจะเป็นผลดีที่สุด กลุ่มที่สอง คือ สาเหตุทางจิตใจที่เป็นรากของลำต้น ซึ่งเป็นส่วนที่สามของต้นไม้อัจฉริยะมี 3 ด้านคือ 1) สถิติปัญญา 2) ประสบการณ์ทางสังคมและ 3) สุขภาพจิต จิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้นของต้นไม้อัจฉริยะได้ กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้านดังกล่าว อยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียนและทางสังคมที่เหมาะสม จึงจะสามารถพัฒนาจิตลักษณะ 5 ประการได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้นบุคคลยังต้องมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะ 5 ด้านนี้โดยวิธีอื่นๆด้วย ฉะนั้นจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและคนเก่งนั่นเอง นอกจากนี้จิต

ลักษณะ 3 ประการที่ปรากฏเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำดับ เพื่อใช้อธิบายทำนายและพัฒนาพฤติกรรมได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 3-4)

จากทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมนี้ ผู้เขียนจะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการเลือกลักษณะทางจิตมาพัฒนาตนโดยการกำหนดลักษณะทางจิตใจที่เป็นสาเหตุหนึ่งของ พฤติกรรมรักการอ่าน ดังงานวิจัยเชิงทดลองของสุพจน์ พันธนีเยะ(2535) ศึกษา การส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 60 คน พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

พฤติกรรมรักการอ่าน

พฤติกรรมรักการอ่าน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อเด็กเป็นอย่างยิ่ง นอกเหนือจากการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้แล้ว เด็กควรอ่านเพื่อความเพลิดเพลินทางอารมณ์ เพราะการอ่านหนังสือจะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์กว้างขวางมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น (ดวงพร พวงเพชร. 2540 : 89) ดังนั้นพฤติกรรมรักการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้มีขึ้นในคนไทยโดยเฉพาะนักเรียน สำหรับนักเรียนที่ยังไม่มีพฤติกรรมรักการอ่านจำเป็นต้องมีวิธีแนะชักชวนฝึกฝนให้นักเรียนรักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านโดยเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างซึมซาบ อ่านโดยมีความคิดไตร่ตรอง รู้จักใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการอ่าน (แมนมาส ขวลิต. 2526 : คำนำ)

ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่าน

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง สิ่งที่ถูกคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตเห็นได้ สามารถวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2526 : 2-3) การอ่าน หมายถึง กระบวนการพัฒนาความหมาย หรือเข้าใจความหมายตัวอักษร การอ่านเป็นการรวบรวม การตีความความหมาย และประเมินความคิดเห็นเหล่านั้น กระบวนการนี้จะบรรลุผลมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการเช่น ลักษณะเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน ความสามารถทางภาษา (วราวัณษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. 2531 : 7)

ปัจจัยในเชิงจิตวิทยาเป็นอีกปัจจัยที่เป็นสาเหตุสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีความสนใจในการอ่านอีกประการหนึ่ง ซึ่งนักการศึกษาได้ระบุถึงสาเหตุที่กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือนั้นเกิดจากความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก 6 ประการคือ 1) ความต้องการที่จะรักและได้รับความรักเป็นความต้องการให้พ่อแม่แสดงความรักความเอาใจใส่ต่อตน และต้องการที่จะแสดงความรักที่ตนมีต่อพ่อแม่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งตนเป็นเจ้าของ 2) ความต้องการความมั่นคง เป็นความ

ต้องการที่จะนำความอบอุ่นมาสู่จิตใจ และความรู้สึก เช่น ได้เล่นสนุกสนาน มีเพื่อนร่วมเล่น มีสิ่งต่างๆ ทัดเทียมเพื่อนๆ 3) ความต้องการให้สังคมยอมรับ เด็กต้องการได้รับการต้อนรับในทุกแห่งทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เด็กจึงพร้อมที่จะทำตามเพื่อนฝูง เพื่อให้สังคมที่ตนอยู่ร่วมยอมรับตนเป็นสมาชิก 4) ความต้องการความสำเร็จ เด็กต้องการความสำเร็จในชีวิตประจำวันเหมือนเพื่อนคนอื่นๆ แต่ถ้าได้ประสบความสำเร็จเหนือกว่าเพื่อน เด็กก็เกิดความภาคภูมิใจและเกิดความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น 5) ความต้องการความเปลี่ยนแปลง เด็กไม่ชอบความจำเจ ชอบให้มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยๆ เช่น เปลี่ยนแปลงความเคลื่อนไหว ภาพที่เห็น หนังสือที่อ่าน การเปลี่ยนแปลงทำให้เด็กเกิดความตื่นเต้น เพราะชีวิตประจำวันของเด็กได้พบแต่ความจำเจ ซ้ำซากจนน่าเบื่อ 6) ความต้องการความสุขจากสิ่งอันเป็นสุนทรีย์ะ ก่อให้เกิดความจรรโลงใจซึ่งแตกต่างกันตามตัวบุคคล อันเนื่องมาจากพื้นฐานของการศึกษา การอบรมและรสนิยมของแต่ละคน ซึ่งความต้องการตามธรรมชาติทั้ง 6 ประการ เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่าน อย่างไรก็ตามความสนใจในการอ่านของเด็กในแต่ละวัยนั้นย่อมแตกต่างกัน (สุขุม เฉลยทรัพย์. 2529 : 123)

การอ่านเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งในตัวบุคคลพฤติกรรมกรรมการอ่านจึงมาจากสิ่งแวดล้อมมากกว่าทางพันธุกรรม มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่านไว้หลากหลาย ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นความหมายของนิสัยรักการอ่าน เช่น ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528 : 11) ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่าเป็น ความสนใจและการชอบอ่านหนังสือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่าน การใช้หนังสือเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านโดยมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอ ดวงพร พวงเพชร (2541 : 5) ให้ความหมายว่า นิสัยรักการอ่าน เป็นการชอบอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในเนื้อหาที่มีประโยชน์ซึ่งทำให้ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจ พัฒนาอารมณ์และส่งเสริมประสบการณ์ มีการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาหลากหลายประเภท โดยแสดงพฤติกรรมกรรมการอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส รู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่านและหาโอกาสเพื่ออ่าน อ่านโดยไม่เลือกเวลาและสถานที่ มีความต้องการจะอ่านเองโดยไม่ต้องให้ความจำเป็นมาบังคับ มีความรู้สึกพึงพอใจที่จะอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยเป็นการอ่านที่กระทำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง พฤติกรรมที่บ่งบอกให้ทราบถึงการรักการอ่าน เช่น การใช้เวลาว่างโดยการอ่านหนังสือ การซื้อหนังสือหรือยืมหนังสือมาอ่าน การใช้บริการห้องสมุด วิทยา วิมลนอม (2530) ได้ให้ความหมายว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง ความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่าน การใช้หนังสือเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือ หรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านโดยมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอ ส่วนความหมายของพฤติกรรมรักการอ่านนั้น สุพจน์ พันธนิยะ(2535 : 8) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง ความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน โดยมี

พฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอและยังหมายถึงปริมาณความชอบอ่านสิ่งพิมพ์ทุกชนิดและการเลือกอ่านเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือการ์ตูน ซึ่งมีเนื้อหาที่นักวิชาการจัดว่ามีประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ เนื้อหาที่มีประโยชน์ คือ สารคดี เรื่องตลกเบาสมอง ส่วนเรื่องที่ไม่เลือกอ่าน คือ เรื่องลามก ขำขัน การฆ่าฆ่าข่มขืน ข่าวดังคมดารา เรื่องชู้สาวและพฤติกรรมทางเพศ

ซึ่งพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจในการอ่านและการชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่านแสวงหาโอกาสและแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่าน มีความสนใจและยินดีที่จะอ่านเองโดยไม่มีการบังคับและเป็นการแสดงพฤติกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ มีการอ่านหนังสือที่เนื้อหาหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวดังบ้านเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี สารคดีหรือหลายประเภทของสิ่งพิมพ์ เช่น อ่านหนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง

การวัดพฤติกรรมรักการอ่าน

การสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมรักการอ่านนั้นมีจำนวนไม่มาก ส่วนมากการสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมรักการอ่านจะเป็นลักษณะของข้อความที่บรรยายถึงความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือ รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน เช่นแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่านของอิกูซลิต พุทธมาดย์ (2531) ได้สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งใช้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นคำถามในเรื่องพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการชอบอ่านหนังสือ การใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน แบบสอบถามมีจำนวน 40 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 5 อันดับ ตั้งแต่ “เป็นจริงมากที่สุด” ถึง “เป็นจริงน้อยที่สุด” แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่น .86 และแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่านของสุพจน์ พันธนิยะ (2535) ใช้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นคำถามในเรื่องความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์และปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือปรับปรุงมาจากแบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) แบบสอบถามมีจำนวน 38 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 4 อันดับ คือ “เป็นประจำ” “เป็นบางครั้ง” “นาน ๆ ครั้ง” และ “ไม่เคยเลย” แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่น .80

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scal) เพื่อประเมินพฤติกรรมรักการอ่านด้วยตนเอง มีลักษณะเป็นข้อความที่บรรยายถึงการกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจในการอ่าน และการชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่านแสวงหาโอกาสและแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่าน มีความสนใจและยินดีที่จะอ่านเองโดยไม่มีการบังคับ และเป็นการแสดงพฤติกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ มีการอ่านหนังสือที่เนื้อหาหลายประเภท เพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ แบบสอบถามพฤติกรรมรักการอ่าน มีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 11 ประโยค มีมาตราส่วน

ประเมินค่า 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” มีค่าพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสารเพื่อกำหนดตัวแปรเชิงเหตุ ในการอธิบายพฤติกรรมรักการอ่าน จากการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามแนวดังกล่าว แบ่งสาเหตุที่สำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมไว้ 3 ประเภท คือ 1) สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือตัวเด็ก เป็นสิ่งที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านประกอบด้วย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน การเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน 2) จิตลักษณะของเด็ก หมายถึง ลักษณะจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นลักษณะที่สะสมในตัวบุคคลจากอดีตถึงปัจจุบัน ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต 3) จิตลักษณะร่วมกับสภาพแวดล้อมหรือเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติร่วมกันระหว่างลักษณะของสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะของผู้กระทำ ซึ่งส่งผลต่อความแปรเปลี่ยนของพฤติกรรมในบุคคล

สภาพแวดล้อมทางสังคมกับพฤติกรรมรักการอ่าน

สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลประสบอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือการแสดงออกของบุคคล สำหรับงานวิจัยนี้ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมที่สำคัญ ซึ่งจะเป็นตัวแปรทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน โดยจะกล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้

การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ละม้ายมาศ ศรีทนต์และจรรยา สุวรรณทัต (2510 : 1) กล่าวว่า “บุคลิกภาพโดยส่วนรวมของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูทางบ้าน และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับตั้งแต่วัยทารกและวัยเด็ก แม้เมื่อเจริญวัยขึ้นบุคคลนั้นจะมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นอีกมากแต่ประสบการณ์เหล่านี้ไม่มีอิทธิพลลึกซึ้งไปถึงประสบการณ์เดิมที่เป็นรากฐานที่สะสมมาตั้งแต่วัยเด็ก นักจิตวิทยาพัฒนาการมีความเชื่อว่า วิธีที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยทารกเป็นปัจจัยร่วมกับลักษณะทางสรีระของเด็ก ในอันที่จะปลูกฝังให้เด็กมีลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพต่าง ๆ กัน” สามารถแบ่งประเภทของการ อบรมเลี้ยงดูได้ 5 ประเภทคือ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว(ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. 2528 : 3-15) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกการอบรมเลี้ยงดูเพียง 1 ประเภทคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาเป็นตัวแปรที่จะร่วมทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของเด็กเพราะผู้วิจัยคิดว่า

การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมรักการอ่านของเด็ก ดังเช่น งานวิจัยของ กมลนันท์ รังสยาธร (2543 : 90-93) ได้ทำการศึกษา รวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาจากงานวิจัย 5 สถาบัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.50-4.00 ของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปลาย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยและบิตามารดา จำนวน 6 ครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า จากการสังเคราะห์งานวิจัยจาก 5 สถาบัน พบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยการให้ความรัก ความเข้าใจ ใช้เหตุผล และให้อิสระแก่บุตร ครอบครัวมีความเสมอภาคกัน มีการกระทำกิจกรรมร่วมกัน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน บิตามารดาให้การยอมรับ ส่งเสริมและสนับสนุนบุตร ให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุตร ให้เด็กได้รู้จักการพึ่งตนเอง มีการฝึกระเบียบวินัย สร้างสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้บุตรได้ใช้ความสามารถของตนเอง องค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้บุตรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้ ส่วนการสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลการเรียนที่ดีโดยใช้ข้อคำถามที่ได้สร้างขึ้นจากกรอบของลักษณะการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 ประเภท ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักถนอมมากเกินไป และการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมากเกินไป พบว่า บิตามารดาได้เปิดโอกาสให้บุตรแสดงความคิดเห็นของตนเองได้และถ้าความคิดเห็นขัดแย้งกับบุตรก็ใช้วิธีการพูดคุยอธิบายเหตุผลแก่บุตร บุตรสามารถคิดและตัดสินใจเองได้ บิตามารดาจะให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่บุตร พร้อมทั้งให้ความใกล้ชิด ไม่มีการวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เข้มงวดเพื่อให้บุตรปฏิบัติตาม ยอมให้บุตรทำในสิ่งที่ตนเองชอบและมีความสนใจถ้าเป็นเรื่องที่ดี ให้บุตรได้รู้จักการช่วยเหลือตัวเองและจะลงโทษบุตรด้วยเหตุผล ดังงานวิจัยของวิฑูรย์ รองศรีแย้ม(2534:107) ศึกษา "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5" จำนวน 80 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น รูปแบบลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูนั้นเป็นรูปแบบที่เรียกได้ว่าเป็นลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน รูปแบบดังกล่าวนี้จะส่งผลให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและในส่วนหนึ่งของการที่เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีน่าจะประกอบไปด้วยการที่เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านนั่นเอง โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้กำหนดความหมายของการอบรมเลี้ยงดู ดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิตามารดาได้แสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนอย่างพอเพียง มีความใกล้ชิดกับบุตร กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตร มีความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย

การวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนุน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2520) ได้สร้างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูนี้เป็นประโยคบอกเล่า 10 ประโยค ในงานวิจัยเรื่อง “จริยธรรมเยาวชนไทย” และถูกนำมาใช้ในงานวิจัยอื่นหลายเรื่อง ซึ่งในภายหลังได้นำมาปรับปรุงเพิ่มจำนวนเป็น 15 ข้อ โดยให้นักเรียนวัยรุ่นรายงานเกี่ยวกับผู้เลี้ยงดูว่าน้อยเพียงใด โดยแบบวัดนี้มีมาตราวัด 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าพิสัยระหว่าง 15-90 คะแนน จากการใช้แบบวัดนี้กับนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ ในงานวิจัย “ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน” (ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. 2536) ได้ค่าความเชื่อมั่น .89 บรรจง(2537)ได้นำแบบวัดนี้ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคใต้ ได้ค่าความเชื่อมั่น .87 และงามตา วรินทร์านนท์และคณะ(2545)ได้นำแบบวัดนี้ใช้กับเยาวชนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ ได้ค่าความเชื่อมั่น .91 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบวัดนี้มาใช้ เพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ แบบสอบถามวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนุนมีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 11 ประโยคมีมาตราวัด 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนุนมาก

การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่ตอบสนองต่อความต้องการพึงพิงในยามเยาว์วัยของมนุษย์ โดยมีหน้าที่ในการให้ความรักความอบอุ่นและเป็นตัวแบบในการกำหนดบทบาทให้กับเด็ก ๆ พวกเขาจะได้รับการถ่ายทอดในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความเชื่อ วัฒนธรรมรวมทั้งความรู้สึกนึกคิดมาจากครอบครัว ดังนั้นครอบครัวจึงนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็ก เพราะเด็ก ๆ โดยทั่วไปก็มักสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวอยู่แล้ว หากบิดามารดาสอนให้เด็กรู้จักพยัญชนะแต่ละตัวก็จะเป็นการปูพื้นฐานได้ดี และเมื่อเด็กเข้าโรงเรียนและเรียนรู้การผสมคำต่าง ๆ จนเริ่มอ่านออกแล้วช่วงนี้เด็กจะสนใจอ่านในสิ่งที่เขาพออ่านได้ ถ้าบิดามารดาจัดหาหนังสือให้และช่วยแนะนำในเรื่องต่าง ๆ เช่น ชี้ให้ดูรูปภาพ สอนให้เด็กอ่านคำที่เด็กยังไม่รู้จักจะเป็นการทำให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องที่ยากขึ้นไปอีก นอกจากนี้การมีมุมหนังสือภายในบ้าน การให้ของขวัญหรือของรางวัลเป็นหนังสือ การแสดงความพอใจหรือพูดจาชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ การพาเด็กไปยังร้านขายหนังสือหรือเมื่อจะไปเที่ยวจังหวัดใดก็หาหนังสือที่เกี่ยวกับจังหวัดนั้นให้เด็กได้อ่านก่อน นอกจากนี้บิดามารดาควรเป็นแบบอย่างในการอ่านหนังสือให้เด็กเห็น เพราะการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีกิจในการอ่านหนังสือเป็นประจำย่อมจะทำให้เด็ก ๆ ถือเป็นตัวอย่างได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็นับได้ว่าเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมรักการอ่านให้เด็ก ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่พบผลสอดคล้องกันว่า เด็กที่มาจากครอบครัว

ครัวที่มีการส่งเสริมการอ่านจะเป็นเด็กที่มีความสามารถในการอ่านและเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน เช่น งานวิจัยของ ดวงพร พวงเพ็ชร (2541 : 84-94) ศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร” จำนวน 416 คน โดยศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัว 4 ด้าน คือ การให้ความรู้ การเป็นตัวอย่าง การเสริมแรงและการจัดสภาพแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่าน โดยการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจาก ครอบครัวทั้ง 4 ด้าน สามารถทำนายนิสัยรักการอ่านของเด็กได้ 39 % ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปราณี รัตนะ (2541 : 41-46) ศึกษาว่า “ตัวแปรคัตสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย ” กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.1 จำนวน 454 คนและผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ 454 คน ศึกษาการส่งเสริมการอ่านที่บ้านของผู้ปกครอง โดยแบ่งเป็น การส่งเสริมการอ่านในระดับมาก ปานกลางและน้อย กับ นิสัยรักการอ่านของ นักเรียน ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและ ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการส่งเสริมการอ่านที่บ้านของผู้ปกครอง ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านที่บ้านในระดับมากจะมีนิสัยรักการอ่านสูงสุด ส่วนนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านที่บ้านในระดับปานกลางจะมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านที่บ้านในระดับน้อยจะมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับวิจัยของวิฑูรย์ รองศรีแย้ม(2534:107) ศึกษา “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” จำนวน 8 0 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครองในระดับมาก และได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครองในระดับน้อย มีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยจึงสรุปได้ว่า บทบาทของบิดามารดา รวมทั้งครอบครัวมีความสำคัญอย่างมากต่อพฤติกรรมรักการอ่านของเด็ก กล่าวคือ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีการส่งเสริมการอ่านมาก จะเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีการส่งเสริมการอ่านน้อยจะเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมรักการอ่านน้อย และความหมายของการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การที่บิดามารดา ผู้ปกครองได้ส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การให้ความรู้และแนะนำเรื่องการอ่าน หมายถึง การอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการดำรงชีวิต เช่น การศึกษาต่อการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน 2) การทำตัวเป็นแบบอย่าง หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการเป็นนักอ่านให้เด็กได้เห็น หรือนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้เด็กฟัง และมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่างหรือไม่กระทำตามอย่าง 3) จัดหาหนังสือให้กับเด็กหรือพาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง โดยบิดามารดาเป็นผู้แนะนำให้เหมาะสมกับวัย และตรงกับความสนใจของเด็กไว้ให้เด็กได้อ่าน และจับต้องเพื่อให้เด็กเกิดความภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของ

ของหนังสือ 4) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เด็กมีความสนใจและพึงพอใจที่จะอ่านและให้เด็กมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาหนังสือ

การวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529:52) ได้สร้างแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่าน โดยเป็นแบบสอบถามที่ศึกษากับนักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 10-13 ปีและมัธยมศึกษาตอนต้น อายุ 12-15 ปี จำนวน 1,600 คน และผู้ปกครองของนักเรียนเหล่านี้ทุกคนอีก 1,600 คน ลักษณะของแบบวัดจะวัดเกี่ยวกับ 1) การจัดหาหนังสือให้เด็กเมื่อยังเล็ก เป็นประโยคบอกเล่า 10 ประโยค มีมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ได้ค่าความเชื่อมั่นปานกลางคือ.50 2) การควบคุมในการอ่านสิ่งตีพิมพ์ที่มีประโยชน์ จำนวน 10 ประโยค ใช้มาตรวัดเช่นเดียวกับข้อหนึ่ง ได้ค่าความเชื่อมั่น .74 และ 3) การควบคุมความเข้าใจในเนื้อหา เป็นการพุดคุยและอธิบายเนื้อหาตลอดจนเปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม เป็นประโยคบอกเล่า จำนวนข้อและมาตรวัดเช่นเดียวกับสองข้อแรก ได้ค่าความเชื่อมั่น .80 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวด้วยตนเองโดยวัดจากการที่บิดามารดาและผู้ปกครองได้ส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การให้ความรู้และแนะนำเรื่องการอ่าน หมายถึง การอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการดำรงชีวิต เช่น การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน 2) การทำตัวเป็นแบบอย่าง หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการเป็นนักอ่านให้เด็กได้เห็นหรือนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้เด็กฟัง และมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่างหรือไม่กระทำตามอย่าง 3) จัดหาหนังสือให้กับเด็กหรือพาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง โดยบิดามารดาเป็นผู้แนะนำให้เหมาะสมกับวัยและตรงกับความสนใจของเด็กไว้ให้เด็กได้อ่านและจับต้องเพื่อให้เด็กเกิดความภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของหนังสือ 4) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เด็กมีความสนใจและพึงพอใจที่จะอ่านและให้เด็กมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาหนังสือ เพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ แบบสอบถามวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 11 ประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก

การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนก็เป็นจุดเริ่มต้นของการวางรากฐานในการอ่านและเสริมสร้างให้เด็กเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่าน การส่งเสริมการอ่านนั้นอาจทำได้โดยจัดให้มีกิจกรรมและส่งเสริมทักษะในการอ่าน สำหรับการส่งเสริมทักษะในการอ่านที่ดีจะทำได้โดย

จัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ไว้ให้นักเรียนได้อ่านตามความสมัครใจ หรือทำให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามที่นักเรียนพึงพอใจ ส่วนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สันตติ อินทรกานนท์ (2527 : 38) กล่าวว่า “เป็นการส่งเสริมให้เด็กสนใจในการอ่านทั่วๆ ไปนอกเหนือจากตำราต่างๆ ในห้องเรียน โรงเรียนอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การจัดกิจกรรมสำหรับการอ่านเพื่อความบันเทิงของเด็กในระดับประถมศึกษาทำได้โดย 1) จัดห้องสมุดให้เป็นที่น่าสนใจ จัดทำหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กให้เพียงพอ 2) หาเวลาและโอกาสให้นักเรียนได้เข้าใช้ห้องสมุด 3) วางแผนเพื่อฝึกให้เด็กมีนิสัยที่ดีในการเลือกหนังสืออ่าน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าวิธีการส่งเสริมการอ่านมีหลายวิธี แต่วิธีที่จะทำให้ได้ผลดีที่สุดกระทำได้โดยการจัดตั้งห้องสมุดและจัดกิจกรรมในห้องสมุด เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งที่นักเรียนมีโอกาสศึกษาหาความรู้ได้เต็มที่ เนื่องจากห้องสมุดมีงานหลักในด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดังนั้นห้องสมุดจึงควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เช่น การเล่านิทาน การจัดนิทรรศการและการแนะนำหนังสือ เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน ถ้ามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอและเด็กก็มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านประเภทต่าง ๆ ที่โรงเรียน ครูบรรณารักษ์และห้องสมุดจัดขึ้น ก็จะเป็นการช่วยปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอีกด้วย” ดังเช่นงานวิจัยของ อภิภูษิต พุทธมัตย์ (2531 : 53-59) ศึกษา การเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมกิจกรรม และไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนวัดยางสุทธาราวาส กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2530 ใช้แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน เพื่อหานักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านจำนวน 40 คน กลุ่มทดลอง 20 คน และ กลุ่มควบคุม 20 คน ทำการเก็บสถิติการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากนั้นจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่นการเล่านิทาน การแสดงหุ่นเชิด การแข่งขันเล่าเรื่องย่อ การทายปัญหาจากหนังสือ ให้แก่กลุ่มทดลองด้วยตัวผู้วิจัยเอง ในห้องสมุดของโรงเรียน โดยจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ติดต่อกัน ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านอะไรเลย เมื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่กลุ่มทดลองครบ 8 ครั้งแล้ว จะเก็บสถิติการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ต่อไปเป็นเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากครบ 2 สัปดาห์แล้วได้นำแบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่านชุดเดิมไปทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียนทั้ง 40 คนอีกครั้งหนึ่ง ผลการทดลองพบว่า การเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเปรียบเทียบการยืมหนังสือของทั้ง 2 กลุ่มพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีการยืมหนังสือสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านก่อนและหลังการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของกลุ่มทดลอง พบว่า นิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองหลังการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สูงกว่านิสัยรักการอ่านก่อนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ พุทธเบญจพจน์ (2528 : 50) ศึกษาผลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจ

ในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ โดยศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือและการใช้ห้องสมุดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คนและกลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 ประเภท คือ การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องการอ่านและประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ใช้ระยะเวลาทดลอง 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ทำการวัดความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดก่อนและหลังทำการทดลองพบว่า กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน และการเปรียบเทียบการยืมหนังสือในห้องสมุดของกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน (66 ครั้ง) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านก่อนทดลอง (27 ครั้ง)

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะพบว่าการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในเด็ก สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านหนังสือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือและมีการยืมหนังสือจากห้องสมุดเพิ่มมากขึ้นแสดงว่ากิจกรรมเหล่านี้สามารถส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น และงานวิจัยชิ้นนี้ได้กำหนดความหมายของ การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขึ้นในโรงเรียนหรือในห้องสมุด เพื่อกระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกิดความสนใจในการอ่านและมีพฤติกรรมรักการอ่าน โดยกิจกรรมที่จัดมีดังต่อไปนี้ 1) การเล่าเรื่องจากหนังสือ หมายถึงการนำหนังสือที่ได้อ่านมาพูดให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ โดยเลือกจุดเด่น ๆ ของหนังสือมาเล่าพร้อมทั้งแสดงรูปเล่มของหนังสือ 2) การเล่านิทาน หมายถึง การจัดผู้ฟังให้หนึ่งโดยมองเห็นผู้เล่าได้อย่างเด่นชัด และผู้เล่าจะต้องใช้เสียงให้ดังพอที่จะได้ยินให้ทั่วถึง ออกเสียงชัดเจน จังหวะการพูดพอเหมาะ น้ำเสียงให้เหมาะสมกับตัวละครในเรื่อง อาจใช้ท่าทางประกอบบ้าง และจะต้องเลือกวิธีการเล่าให้เหมาะสมกับผู้ฟังตามอายุและความรู้ 3) การทายปัญหาจากหนังสือ หมายถึง เป็นการตั้งข้อคำถามจากหนังสือ โดยมีการแจ้งให้ทราบถึงเรื่องประเภทของหนังสือที่จะใช้ในการถามหรือทายปัญหานั้นๆ และเตรียมรางวัลสำหรับผู้ตอบชนะ

การวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน

ทวีศักดิ์ เตชะเลิศ(2528) ได้สร้างแบบวัดการส่งเสริมการอ่านจากโรงเรียน โดยเป็นแบบวัดนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 974 คน เป็นประโยชน์บอกเล่าจำนวน 20 ประโยค มีมาตรฐานประมาณค่า 3 หน่วย คือ “เกิดขึ้นบ่อย”, “เกิดขึ้นบ้าง” และ “ไม่เคยเกิดขึ้น” โดยมีความหมายดังต่อไปนี้ คือ “เกิดขึ้นบ่อย” หมายถึง ในชีวิตของนักเรียนได้รับประสบการณ์การส่งเสริมการอ่านนี้บ่อยครั้ง อาจจะเป็นสัปดาห์ หรือเดือนละครั้งก็ได้ “เกิดขึ้นบ้าง” หมายถึง ในชีวิตของนักเรียนได้รับประสบการณ์การส่งเสริมการอ่านนี้ในบางครั้ง บางโอกาส อาจจะเป็น 2-3 เดือนต่อครั้ง หรือปีละครั้งก็ได้ “ไม่เคยเกิดขึ้น” หมายถึง ในชีวิตของนักเรียนไม่เคยได้รับ

ประสบการณ์การส่งเสริมการอ่านนี้เลย ซึ่งแบบวัดมีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 0-40 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่น .87 โดยผู้วิจัยจะนำแบบวัดนี้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ เพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ แบบสอบถามวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน มีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 8 ประโยคมีมาตราวัด 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 8-48 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมาก

การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

การรับรู้(Perception) หมายถึง การมีความรอบรู้(Awareness)ในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งเร้าภายนอกที่ประสบเป็นประจำ เช่นวัตถุ สถานการณ์ต่างๆ ความสัมพันธ์ต่างๆ ซึ่งเป็นผลจากสิ่งเร้าดังกล่าวมาเข้าประสาทรับรู้ความรู้สึก (สมพร บุญสุข. 2531 : 11 อ้างอิงจาก Good. 1973) ส่วนจำเนียร ช่วงโชติ(2516 : 2) ได้ให้ความหมายว่า การรับรู้(Sensation) คือการสัมผัสที่มีความหมาย การรับรู้เป็นการแปลหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งใดที่มีความหมาย หรือที่รู้จักเข้าใจซึ่งการตีความนี้ จำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิม หรือความชัดเจนที่เคยมีมาแต่หนหลัง ถ้าไม่มีความรู้เดิมก็ดี หรือลืมเรื่องนั้นๆเสียแล้วก็ดี ก็จะไม่มีการรับรู้กับสิ่งเร้า นั้น ๆ จะมีก็แต่เพียงการสัมผัสสิ่งเร้าเท่านั้น กระบวนการรับรู้ประกอบด้วย 1) การสัมผัสหรืออาการสัมผัส 2) ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้าที่มาเร้า 3) การแปลความหมายจากการสัมผัส 4)การใช้ความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิมเพื่อแปลความหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งอยู่ในช่วงก่อนวัยรุ่น ความเข้าใจของเด็กในช่วงนี้ยังมีข้อจำกัด เด็กยังเข้าใจแจ่มชัดในสิ่งที่เห็นอยู่รอบตัวและในขณะปัจจุบันเท่านั้น มากกว่าสิ่งที่เข้าใจอยู่ไกลตัวและมีลักษณะเป็นนามธรรมอย่างลึกซึ้ง เด็กเข้าใจคำว่า “พวกของเรา” มากกว่า คำว่า “ส่วนรวม” การสอนของครูในเด็กวัยนี้จะต้องใช้วิธีที่เหมาะสมกับธรรมชาติทางจิตใจของเด็ก ไม่ใช่วิธีที่เหมาะสมกับเด็กเล็กหรือวัยรุ่นมากเกินไป การลงโทษเขียนนิทานหรือทำให้เจ็บกายในเด็กปกติควรทำให้ลดลง ใช้การให้รางวัลและการยกย่องโดยเพื่อนหรือครูแทน ส่วนการให้เหตุผลควรคำนึงถึงขีดความสามารถในการเข้าใจของเด็ก ครูมักสอนเด็กในสิ่งที่ป็นนามธรรมเกินไปเข้าระดับความเข้าใจของครูเอง จึงทำให้เด็กในวัยนี้เข้าใจแต่เรื่องรูปธรรมไม่ได้รับประโยชน์จากการอบรมสั่งสอนเท่าที่ควร (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2526 : 55) ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2526 : 67-68)ได้แบ่งความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนในลักษณะประชาธิปไตยเป็น 4 ประเภท คือ 1) ความรักสนับสนุนมาก หมายถึงการที่ครูจะแสดงให้นักเรียนทราบว่า ครูรักและหวังดีต่อศิษย์ ยินดีให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในสิ่ง

ที่นักเรียนมีปัญหา นอกจากนั้นครูควรแสดงความเป็นกันเองกับนักเรียนด้วย 2) การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ หมายถึงการให้รางวัล และการลงโทษนักเรียนอย่างเหมาะสมกับความประพฤติ และเจตนาของผู้กระทำ โดยให้รางวัลและลงโทษในเวลาที่เหมาะสมกับการกระทำของนักเรียน และให้ในปริมาณที่ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป 3) การลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย หมายถึงการเลือกที่จะลงโทษการกระทำของเด็กโตและวัยรุ่นด้วยการงดเว้นกิจกรรมที่เด็กชอบบางประการ ครูควรเลิกที่จะเขียนตีเด็ก หรือทำให้เด็กไม่สบายกายด้วยวิธีอื่นๆ 4) การควบคุมปานกลางถึงน้อย การควบคุมให้เด็กเชื่อฟังได้กล่าวมาหลายแห่งแล้วในเด็กโตและวัยรุ่นควรมีการควบคุมแต่ในโอกาสที่จำเป็นเท่านั้น ในเรื่องที่เด็กพอจะควบคุมตัวเองได้ หรือควบคุมกันเองได้ ครูควรอยู่ห่างๆ ซึ่งการที่นักเรียนที่จะได้รับการรับรู้การสอนจากครูมากนักน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั่นเอง

อาจจะสรุปได้ว่า การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนนั้น คือการที่นักเรียนรับรู้ถึงความสัมพันธ์จากครูที่สอนโดยครูนั้นแสดงให้นักเรียนในลักษณะประชาธิปไตยว่า ครูรักและหวังดีต่อศิษย์ ยินดีให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในสิ่งที่นักเรียนมีปัญหา มีการให้รางวัลและการลงโทษนักเรียนอย่างเหมาะสมกับความประพฤติและเจตนาของผู้กระทำ โดยให้รางวัลและลงโทษในเวลาที่เหมาะสมกับการกระทำของนักเรียนและให้ในปริมาณที่ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ในเรื่องของการเลือกที่จะลงโทษการกระทำของเด็กโตและวัยรุ่นควรใช้การงดเว้นกิจกรรมที่เด็กชอบบางประการ ครูควรเลิกที่จะเขียนตีเด็ก หรือทำให้เด็กไม่สบายกายด้วยวิธีอื่นๆ มีการควบคุมแต่ในโอกาสที่จำเป็นเท่านั้น ในเรื่องที่เด็กพอจะควบคุมตัวเองได้ หรือควบคุมกันเองได้ ครูควรอยู่ห่างๆ

จากการประมวลเอกสารนั้นยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน จากการประมวลเอกสารของบุญกอบ วิสมิตะนันท์(2524 : 53-54)ศึกษา “ธรรมจริยธรรมของครูไทยในภาคกลาง” โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,654 คน เกี่ยวกับการศึกษาอบรมและเป็นตัวแบบของครู พบว่า การให้ความรู้และการอบรมย่อมมีผลต่อความรู้สึกนึกคิด การเป็นตัวอย่างถ้าเป็นการกระทำที่ถูกต้องจะทำให้มีการคล้อยตาม แต่ก็คาดว่าเด็กเล็กที่ยังไม่มีประสบการณ์ทางสังคมมากนักอาจคล้อยตามตัวแบบที่เป็นครู โดยไม่เลือกพฤติกรรมเพียงเพื่อให้ครูรัก ครูผู้เป็นตัวอย่างจึงจำเป็นต้องมีพฤติกรรมที่ถูกต้องอยู่เสมอ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยนักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนในกลุ่มอื่น

การวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน

ผ่องพรรณ แววิเศษ(2534) ได้ปรับปรุงแบบวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาจาก ชีรวัดน์ นิจนตร (2525) ซึ่งเป็นแบบวัดที่พัฒนามาจากการอบรมเลี้ยงดูของดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก(2520) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .78 พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 23-138 โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก

ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ในงานวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเพื่อนนั้นย่อมมีอิทธิพลกับเด็กในวัยนี้มาก เพราะวัยรุ่นมักเห็นเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นจะขาดเสียมิได้การทำอะไรทุกอย่างต้องอาศัยเพื่อน มีอะไรมักเล่าให้เพื่อนฟัง หรือของความคิดเห็น คำปรึกษาจากเพื่อน และมักจะปรับทุกข์กับเพื่อนมากกว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครอง วัยรุ่นทั่วไปมักจะผูกพันและรักดีกับกลุ่มเพื่อนซึ่งปรากฏอยู่เสมอว่า การรวมกลุ่มมีความสำคัญในการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในวัยนี้ (สุพจน์ จักขุทิพย์. 2521) จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมของวัยรุ่นนั้น จะพบการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใน 2 ด้าน คือ เด็กจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนจนยึดเป็นหลัก และเริ่มมีความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยการรวมกลุ่มของเด็กจะเป็นไปโดยธรรมชาติ เด็กจะเลือกเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยไม่มีใครตั้งกฎเกณฑ์ไว้ให้ต้องทำ เช่น เป็นกลุ่มที่เข้าได้กับแนวคิด แบบบุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวของตน ทั้งความสนใจ ค่านิยม สติปัญญา ความมุ่งหวังในชีวิต บุคคลต่างวัย และครอบครัว มีอิทธิพลต่อเด็กลดลง เด็กวัยนี้จะรู้สึกเป็นสุข ปลอดภัย และสบายใจในการเล่น เทียว เรียน กิน นอน ทำงานกับเพื่อนร่วมวัย มากกว่าปฏิบัติกิจดังกล่าวร่วมกับบุคคลต่างวัย การคบเพื่อนเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สำคัญยิ่งสำหรับวัยรุ่น แต่การคบเพื่อนก็ย่อมมีทั้งคุณและโทษ เพื่อนอาจจะเป็นผู้ประคับประคองจิตใจของวัยรุ่นในยามที่ทุกข์ร้อน ชี้นำสิ่งที่มีประโยชน์ เพื่อนทำให้วัยรุ่นรู้สึกว่าคนต่างเป็นเจ้าชีวิตซึ่งกันและกัน แต่ในทางกลับกัน เพื่อนก็อาจชักนำวัยรุ่นไปในทางเสื่อมถอย เช่น เกเร ดิตยา เสพติด เพราะจิตใจวัยรุ่นนั้นละเอียดอ่อน เปราะบางนักกับ “การมีเพื่อนและไม่มีเพื่อน” เด็กที่เข้ากลุ่มจะมีความจงรักภักดีต่อกลุ่มอย่างแน่นแฟ้น การรวมกลุ่ม ทำให้ เด็กมีความรู้สึกอบอุ่น และกล้าแสดงความคิดเห็นผู้ใหญ่ ผู้ทรงอำนาจ ต่อต้านในกรณีที่เขาเห็นว่าไม่ยุติธรรม (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2536 : 320) ผ่องพรรณ แววิเศษ (2534 : 37) ได้ให้ความหมายของลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึง ลักษณะการรวมกลุ่ม การเลือกคบเพื่อน การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อนไปในทางเสื่อมเสียมาน้อยเพียงใด ส่วนแสง ทวีคุณ (2538 : 38)การเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึง การรายงานถึง

การเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม โดยพิจารณาไตร่ตรองในการทำพฤติกรรมตามกลุ่มเพื่อนอย่างมีเหตุผลการยอมรับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนไปในทางที่เหมาะสม

นอกจากนี้ มีงานวิจัยที่ศึกษาอิทธิพลของสังคมต่อเจตคติของวัยรุ่นที่รายงานว่า นักเรียนวัยรุ่นจะเลือกคบเพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน และเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อการประพฤติปฏิบัติและความวิตกกังวลต่างๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง.2517) ดงงานวิจัยเชิงสำรวจของสุจิตรา ศรีสุธีวงศ์ (2544 : 111) เรื่อง “พฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีของเด็ก” โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 450 คน พบว่า กลุ่มเพื่อนมีบทบาทด้านการสนับสนุนให้เด็กอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดี เนื่องจากการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดี ทำให้เด็กนำเนื้อหาไปใช้ในการสนทนากันระหว่างกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียนและทำให้เด็กได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาลักษณะการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึงการรายงานถึงการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม โดยพิจารณาไตร่ตรองในการทำพฤติกรรมตามกลุ่มเพื่อนอย่างมีเหตุผลการยอมรับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนไปในทางที่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมเป็นตัวแปรที่น่าสนใจศึกษาเพราะเพื่อนนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามกันในด้านต่างๆ ทั้งยังถ่ายทอดวิธีการกระทำพฤติกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า นักเรียนที่มีลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมมากจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

การวัดลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วนิทานนท์ ได้สร้างแบบวัดลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วย จำนวน 25 ข้อ ซึ่งใช้วัดลักษณะการรวมกลุ่มการเลือกคบเพื่อน การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่ผู้ตอบเคยมีประสบการณ์มา เพื่อประเมินค่าการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางที่เหมาะสมว่ามีมากน้อยเพียงใด ผ่องพรรณ แวววิเศษ (2536) ได้นำแบบวัดนี้มาใช้ได้ค่าความเชื่อมั่น .78 และมีจำนวนข้อที่ใช้ได้จริง 24 ข้อ มีมาตราส่วนประมาณค่า 6 หน่วย มีค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 24-144 ต่อมาแสง ทวีคุณ (2538) ได้นำแบบวัดในงานของ ผ่องพรรณ แวววิเศษ (2536) มาปรับปรุงได้ 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .84 โดยในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมฉบับของ แสง ทวีคุณ(2538) เพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ แบบสอบถามวัดลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม มีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 10 ประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัย

คะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมาก

จิตลักษณะกับพฤติกรรมรักการอ่าน

จิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมหนึ่ง ๆ เป็นลักษณะที่สะสมมาในตัวบุคคลจากอดีตถึงปัจจุบัน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยทางจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวคือ เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต ดังนี้

เจตคติต่อการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน

เจตคติ(Attitude) หมายถึง จิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคล เกิดจากการรู้คิดเชิงประมาณค่าเกี่ยวกับบุคคล หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดในแง่ให้ประโยชน์หรือโทษมากน้อยเพียงใด ทำให้มีความโน้มเอียงไปทางชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง เช่น ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ หรือขัดขวางทำลายเป็นต้น(งามตา วนิทานนท์. 2534 : 215) เจตคติของบุคคลมี 3 องค์ประกอบ (วิชย เอียดบัว. 2534 : 34-35 ; อ้างอิงจาก Krech, Crutchfield and Ballachy. 1962) คือ 1) ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ว่าเลวหรือดีมีประโยชน์หรือมีโทษมากน้อยเพียงใด และความรู้เชิงประเมินค่านี้นี้จะมีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลด้วย 2) ความรู้สึกพอใจ (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ การที่บุคคลรู้ว่าสิ่งใดมีประโยชน์ บุคคลจะเกิดความรู้สึกชอบสิ่งนั้น และในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลรู้ว่าสิ่งใดมีโทษบุคคลก็จะรู้สึกไม่ชอบหรือเกลียดสิ่งนั้น ส่วนมากแล้วความรู้สึกพอใจของบุคคลต่อสิ่งใด ๆ มักเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ และเกิดขึ้นสอดคล้องกับความรู้สึกเชิงประเมินค่าต่อสิ่งนั้น ๆ ด้วย 3) ความพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง ความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน ซึ่งความพร้อมที่จะกระทำนี้จะแสดงออกมาในรูปการช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน หรือยอมรับต่อสิ่งที่ตนพอใจหรือเห็นว่ามีความมีประโยชน์ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นเป็นโทษเขาก็จะปฏิเสธ และไม่สนับสนุนสิ่งนั้น

นอกจากนี้องค์ประกอบทั้ง 3 ของเจตคติดังกล่าว มีมิติสำคัญที่นิยมวัดอยู่ 2 ประการ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 5-9) คือ ทิศทาง (Direction) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดว่าสิ่งนั้น ดีหรือเลว มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นไปในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือ หรือพร้อมที่จะทำลาย ขัดขวาง ความเจริญของสิ่งนั้น ปริมาณ (Magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติไปในทางบวก

หรือลบ นั่นคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมาก แต่มีเจตคติต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบางขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับความพัวพันของบุคคลต่อเรื่องนั้น ๆ

จากการประมวลเอกสารยังไม่พบบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงระหว่างเจตคติต่อการอ่านและพฤติกรรมการอ่าน แต่พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ อันจะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมนั้นๆที่มีลักษณะคล้ายกับ เจตคติต่อการอ่าน ดังงานวิจัยของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (อุดมพร พัสถาน. 2537 ; อ้างอิงจาก สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยศึกษากับนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 214 คนแบ่งเป็นนักเรียนชาย 111 คน นักเรียนหญิง 103 คน ผลงานวิจัยพบว่า ทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ แต่นักเรียนชายมีความสัมพันธ์กับอย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าเจตคติเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคลมี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการรู้คิดเชิงประมาณค่า ความรู้สึกและความพร้อมกระทำ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเจตคติต่อพฤติกรรมการอ่านโดยจะวัดเจตคติทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยในงานวิจัยครั้งนี้ ความหมายของ เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง จิตลักษณะของบุคคล เป็นความคิดของบุคคลที่มีต่อการอ่านที่แสดงอยู่ในรูปของการเห็นประโยชน์หรือโทษ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ทำให้เกิดความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมการอ่าน ให้สอดคล้องกับความรู้สึกผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ควรจะประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่าน หมายถึง การที่บุคคลรับรู้หรือมีความเชื่อว่าการอ่านนั้นมีประโยชน์มากน้อยหรือโทษมากน้อยเพียงใด 2) ความรู้สึกพึงพอใจในการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่แสดงอยู่ในรูปชอบหรือไม่ชอบ พึงพอใจหรือไม่พอใจต่อการอ่านและเมื่อบุคคลรู้ว่าการอ่านดีมีประโยชน์ต่อตนเองบุคคลก็จะเกิดความรู้สึกชอบในการอ่านนั้นซึ่งจะสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่าน 3) การพร้อมที่จะปฏิบัติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมการอ่านให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเอง เมื่อบุคคลรู้สึกพึงพอใจต่อการอ่านก็ย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมการตอบสนองต่อการอ่านในทางบวกและทางตรงกันข้าม หากบุคคลรู้สึกไม่พึงพอใจต่อการอ่านก็ย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมการตอบสนองต่อการอ่านในทางลบหรือหลีกเลี่ยงการอ่าน

การวัดเจตคติต่อการอ่าน

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่ามีผู้ใดสร้างเครื่องมือวัดเจตคติต่อการอ่านที่ลักษณะเป็น 3 องค์ประกอบ ส่วนมากจะสร้างแบบวัดเจตคติต่อการทำงานและเจตคติต่อสิ่งต่างๆ ดังเช่นอนิสรา จรัสศรี (2541) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการทำงานพยาบาล ลักษณะเนื้อหาเป็น

การวัดเจตคติต่อการทำงานพยาบาล 3 ด้าน คือ ด้านความรู้เชิงประเมินค่า ด้านความรู้สึกรู้สึกพอใจ และด้านการมุ่งกระทำที่มีต่อการทำงานพยาบาล จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่น .83 ส่วน ทวีศักดิ์ บุญทน (2534) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”, “เห็นด้วย”, “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มีค่าความเชื่อมั่น .99 สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านเองโดยวัดเจตคติต่อการอ่านใน 3 องค์ประกอบ เช่นเดียวกันมีลักษณะเป็นข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการอ่านตามนิยามปฏิบัติการข้างต้น เพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ ซึ่งผู้วิจัยจะนำแบบวัดทั้งหมดนี้มาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ โดยแบบวัดเจตคติต่อการอ่านนี้มีจำนวน 11 ข้อ มาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติต่อการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่าน

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 48) ได้อธิบายความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่าเป็นลักษณะของการมุ่งสู่อนาคตข้างหน้าซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้งกว้างไกลที่ไม่ได้มีผลเพียงแคตัวตนเองเท่านั้นหากครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่น และสังคมมนุษยชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และถือได้ว่าเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลงานวิจัยพบว่าตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน ส่วนดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 24) ได้อธิบายความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า เป็นความสามารถในการควบคุมตนเอง ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมอดใจรอได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการรอรบรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับในทันทีทันใด หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตนเพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมาหรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

นักจิตวิทยาที่ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนี้ ผู้ที่เน้นต่อส่วนของปรากฏการณ์นี้จะเรียกชื่อปรากฏการณ์เดียวที่แตกต่างกันไป ผู้ที่เน้นทางด้านสาเหตุของการตัดสินใจเลือกกระทำและเล็งเห็นผลที่จะเกิดขึ้นจากผลการกระทำในอนาคตจะเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “การมุ่งอนาคต” ส่วนผู้ที่เน้นความสามารถในการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติเพื่อรอรับผลที่ต้องการจะเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “การควบคุมตน” (ดวงเดือน พันธุมนาวิน.2530)ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นเฉพาะลักษณะมุ่งอนาคตเท่านั้น

ลักษณะมุ่งอนาคตนั้นตรงกันข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบันและอาจเป็นบุคลิกภาพของบุคคลได้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านดังเช่นงานวิจัยของสุพจน์ พันธุ์ยะ (2535 : 90-99) ศึกษาการส่งเสริมการอ่านโดยใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยศึกษาลักษณะมุ่งอนาคต ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านกำแพงเพชร จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ได้รับการอ่านตัวแบบการดูชีวิตประวัติและตัวแบบบทความชีวิตประวัติ ส่วนกลุ่มควบคุมได้อ่านชีวิตประวัติบรรยาย ใช้ระยะเวลาทดลอง 18 วัน วันละ 30 นาที การเลือกนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คือผู้วิจัยได้ทำการวัดระดับลักษณะมุ่งอนาคต ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจะเป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงและผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจะเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง 10 คนและมุ่งอนาคตต่ำ 10 คน ผลการทดลองพบว่า ในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุมนั้น ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาคสนามของ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ (2529 : 65) ศึกษาการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย โดยศึกษาจิตลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตนและเหตุผลเชิงจริยธรรม ว่ามีความเกี่ยวข้องกับนิสัยการอ่านของวัยรุ่นไทยมากน้อยเพียงใด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนรัฐบาลในกทม.และต่างจังหวัดในรัศมี 80 ก.ม.จากกรุงเทพจำนวน 18 โรงเรียนรวม 1,600 คน พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีนิสัยรักการอ่านหรือพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมและความเชื่ออำนาจในตน ($r=.27, .19$, และ $.15$ ตามลำดับ) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะลักษณะมุ่งอนาคต

จากงานวิจัยข้างต้นพอสรุปได้ว่าผู้ที่มีจิตลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงด้วย เพราะผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่เห็นการณ์ไกล มองเห็นคุณประโยชน์ของพฤติกรรมรักการอ่าน จึงเกิดความสนใจและอดทนที่จะกระทำพฤติกรรมรักการอ่านนั้น

การวัดลักษณะมุ่งอนาคต

งามตา วนิทานนท์ (2545 : 294-295) ได้ปรับปรุงแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520) ซึ่งเป็นแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกลและการเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับคนในอนาคต และการอดใฝ่ใ้ยของนักเรียนผู้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน มี 20 ประโยคมาตราวัด 6 หน่วย ประกอบด้วย “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยใช้ในการวิจัยหลายเรื่อง เช่น “จริยธรรมของเยาวชนไทย” ศึกษาวัยรุ่นอายุ 10-25 ปี ได้ค่าความเชื่อมั่น .90 ต่อมาเลือกใช้

เพียง 10 ข้อ ในการวิจัยเรื่อง “การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย” และนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 10 ข้อ แต่ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลดลงเหลือ .65 ซึ่งงามดา วนิทานนท์(2545) ได้ปรับปรุงแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตนี้เหลือเพียงจำนวน 18 ข้อ มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 18-108 คะแนน ได้ค่าความเชื่อมั่น .77 โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของงามดา วนิทานนท์(2545) แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อสอบถามว่าข้อความในแบบสอบถามมีความเป็นจริงตรงกับนักเรียนมากหรือน้อยเพียงใด แล้วให้ผู้ตอบเลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณได้ แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต มีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 11 ประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด”ถึง“ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

ลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

จากการประมวลผลงานวิจัยต่าง ๆ การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมรักการอ่านหรือไม่นั้น พบว่ามีลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลด้านชีวสังคมของนักเรียนบางประการมีส่วนร่วมในการอธิบาย ในที่นี้ได้แก่ เพศของนักเรียน

เพศกับพฤติกรรมรักการอ่าน

เพศของนักเรียนน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านของเพศที่แตกต่างกัน อาจส่งผลทำให้นักเรียนเกิดการอ่านหนังสือให้เข้าใจได้ต่างกันเช่น งานวิจัยของปราณี รัตนัง (2541 : 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรคัตสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.1 จำนวน 454 คนและผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ 454 คน พบว่า นิสัยรักการอ่านเมื่อจำแนกตามเพศหญิงและเพศชายแล้ว นิสัยรักการอ่านของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร พวงเพชร (2541 : 90) ศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร” จำนวน 416 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่มีเพศต่างกันนั้น โดยพบว่านิสัยรักการอ่านของนักเรียนหญิงสูงกว่านิสัยรักการอ่านของเพศชาย

จากการประมวลผลงานวิจัยจะเห็นว่า เพศกับพฤติกรรมรักการอ่านมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำ เพศมาศึกษาว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนหรือไม่

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรทั้งหมดในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) สภาพแวดล้อมทางสังคม 2) จิตลักษณะ 3) พฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งมีความหมาย และวิธีการวัดดังต่อไปนี้

สภาพแวดล้อมทางสังคม สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลประสบอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือการแสดงออกของบุคคล สำหรับงานวิจัยนี้ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมที่สำคัญ ซึ่งจะเป็นตัวแปรทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมในครอบครัว ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน การเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน โดยจะกล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การรายงานจากการรับรู้ของเด็กกว่าบิดามารดาแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากน้อยเพียงใด ได้ให้ความใกล้ชิดกับบุตร กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตร มีความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด โดยมีแบบวัดเป็นของ ดวงเดือน พัทธนาวิณประกอบด้วยประโยคคำถาม 11 ข้อ มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก

การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว หมายถึง การที่บิดามารดา ผู้ปกครองได้ส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การให้ความรู้และแนะนำเรื่องการอ่าน หมายถึง การอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการดำรงชีวิต เช่น การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน 2) การทำตัวเป็นแบบอย่าง หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการเป็นนักอ่านให้เด็กได้เห็น หรือนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้เด็กฟัง และมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่างหรือไม่กระทำตามอย่าง 3) จัดหาหนังสือให้กับเด็กหรือพาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง โดยบิดามารดาเป็นผู้แนะนำให้เหมาะสมกับวัยและตรงกับความสนใจของเด็กไว้ให้เด็กได้อ่านและจับต้องเพื่อให้เด็กเกิดความภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของหนังสือ 4) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เด็กมีความสนใจและพึงพอใจที่จะอ่านและให้เด็กมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาหนังสือ โดยมีแบบวัดเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามข้างต้น ประกอบด้วยประโยคคำถาม จำนวน 11 ข้อ มาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน เด็กที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก

การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน หมายถึง คือ การที่นักเรียนรับรู้ถึงความสัมพันธ์จากครูที่สอนโดยครูนั้นแสดงให้เห็นนักเรียนในลักษณะประชาธิปไตยว่า

ครูรักและหวังดีต่อศิษย์ ยินดีให้ความช่วยเหลือ "จะให้คำแนะนำในสิ่งที่นักเรียนมีปัญหา มีการให้รางวัลและการลงโทษนักเรียนอย่างเหมาะสมกับความประพฤติและเจตนาของผู้กระทำ โดยให้รางวัลและลงโทษในเวลาที่ไม่ใกล้เคียงกับการกระทำของนักเรียนและให้ในปริมาณที่ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ในเรื่องของการเลือกที่จะลงโทษการกระทำของเด็กโตและวัยรุ่นควรใช้การงดเว้นกิจกรรมที่เด็กชอบบางประการ ครูควรเลิกที่จะเขียนตีเด็ก หรือทำให้เด็กไม่สบายกายด้วยวิธีอื่นๆ มีการควบคุมแต่ในโอกาสที่จำเป็นเท่านั้น ในเรื่องที่เด็กพอจะควบคุมตัวเองได้ หรือควบคุมกันเองได้ ครูควรดูอยู่ห่างๆ โดยผู้วิจัยจะนำแบบวัดของ ผ่องพรรณ แววิเศษ(2534)โดยมีข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่า 10 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก

ลักษณะการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึง การรายงานถึงการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม โดยพิจารณาได้ตรงตรงในการทำพฤติกรรมตามกลุ่มเพื่อนอย่างมีเหตุผลการยอมรับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนไปในทางที่เหมาะสม ใช้แบบวัดของแสวง ทวีคุณ(2538)โดยมีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" มีค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่านักเรียนมีลักษณะการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก

การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขึ้นในโรงเรียนหรือในห้องสมุด เพื่อกระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกิดความสนใจในการอ่านและมีพฤติกรรมรักการอ่าน โดยกิจกรรมที่จัดมีดังต่อไปนี้ 1) การเล่าเรื่องจากหนังสือ หมายถึงการนำหนังสือที่ได้อ่านมาพูดให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ โดยเลือกจุดเด่น ๆ ของหนังสือมาเล่าพร้อมทั้งแสดงรูปเล่มของหนังสือ 2) การเล่านิทาน หมายถึง การจัดผู้ฟังให้นั่งโดยมองเห็นผู้เล่าได้อย่างเด่นชัด และผู้เล่าจะต้องใช้เสียงให้ดังพอที่จะได้ยินให้ทั่วถึง ออกเสียงชัดเจน จังหวะการพูดพอเหมาะ น้ำเสียงให้เหมาะกับตัวละครในเรื่อง อาจใช้ท่าทางประกอบบ้าง และจะต้องเลือกวิธีการเล่าให้เหมาะสมกับผู้ฟังตามอายุและความรู้ 3) การทนายปัญหาจากหนังสือ หมายถึง เป็นการตั้งข้อคำถามจากหนังสือ โดยมีการแจ้งให้ทราบถึงเรื่องประเภทของหนังสือที่จะใช้ในการถามหรือทนายปัญหานั้น ๆ และเตรียมรางวัลสำหรับผู้ตอบชนะ ซึ่งประกอบด้วยประโยคคำถามมีจำนวน 8 ข้อ มาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ คือ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 8-48 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

จิตลักษณะ คือ ลักษณะจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมหนึ่ง ๆ เป็นลักษณะที่สะสมมาในตัวบุคคลจากอดีตถึงปัจจุบัน งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยทางจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ตัวคือ เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคตดังนี้

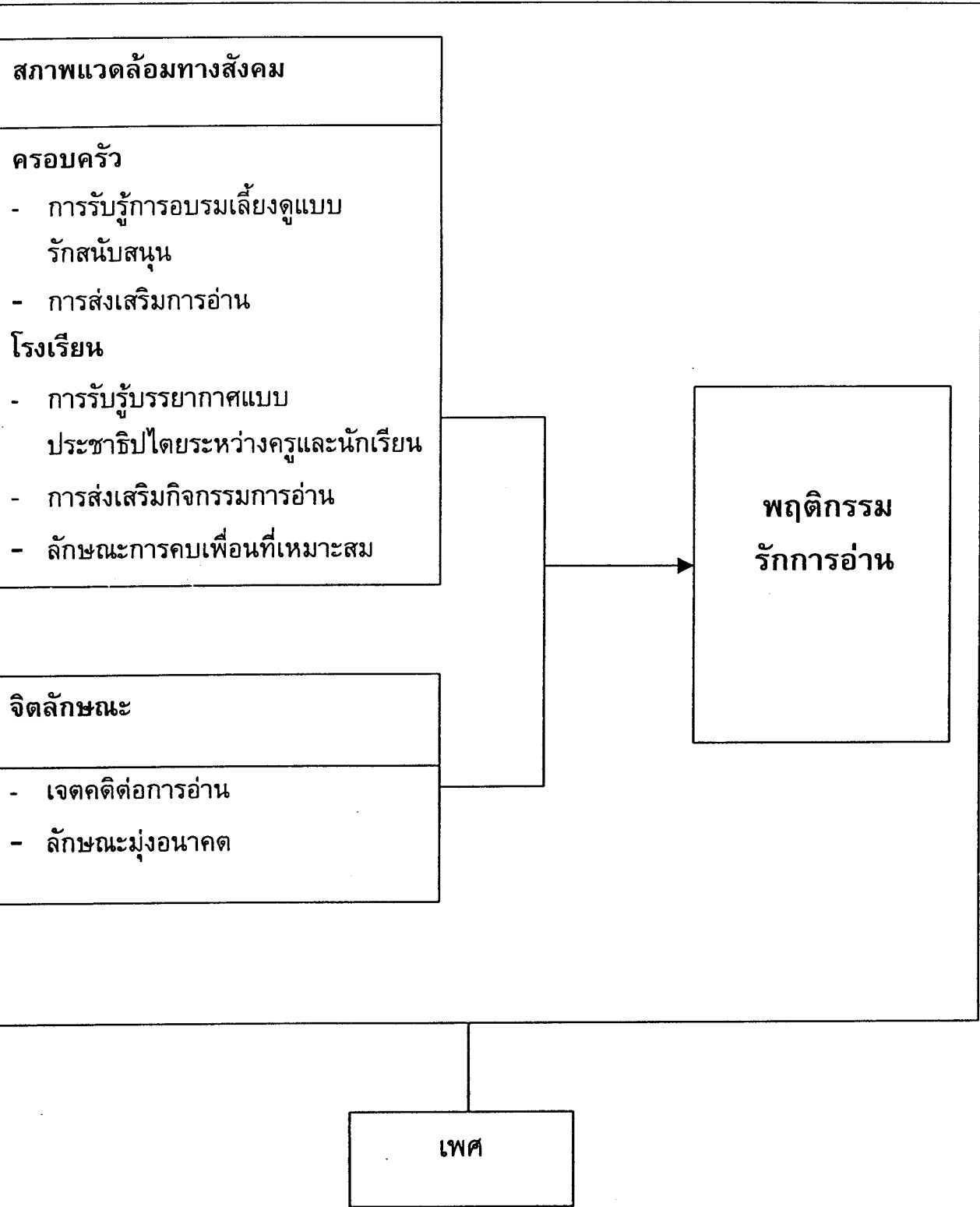
เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง จิตลักษณะของบุคคล เป็นความคิดของบุคคลที่มีต่อการอ่านที่แสดงอยู่ในรูปของการเห็นประโยชน์หรือโทษ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ทำให้เกิดความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมกรรมการอ่านเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึก ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านควรจะประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่าน หมายถึง การที่บุคคลรับรู้หรือมีความเชื่อว่าการอ่านนั้นมีประโยชน์มากน้อยหรือโทษมากน้อยเพียงใด 2) ความรู้สึกพึงพอใจในการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่แสดงอยู่ในรูปชอบหรือไม่ชอบ พึงพอใจหรือไม่พอใจต่อการอ่าน และเมื่อบุคคลรู้ว่าการอ่านดีมีประโยชน์ต่อตนเองบุคคลก็จะเกิดความรู้สึกชอบในการอ่านนั้น ซึ่งจะสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่าน 3) การพร้อมที่จะปฏิบัติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมกรรมการอ่านให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเอง เมื่อบุคคลรู้สึกพึงพอใจต่อการอ่านก็ย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมกรรมการตอบสนองต่อการอ่านในทางบวก และทางตรงกันข้ามหากบุคคลรู้สึกไม่พึงพอใจต่อการอ่านก็ย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมกรรมการตอบสนองต่อการอ่านในทางลบหรือหลีกเลี่ยงการอ่าน โดยมีแบบวัดเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามข้างต้น ประกอบด้วยประโยคคำถามมีจำนวน 11 ข้อ มาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติต่อการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ปริมาณความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการอ่าน และเล็งเห็นความสำคัญของการอ่านที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต จึงเกิดความใส่ใจจดทนที่จะกระทำพฤติกรรมรักการอ่าน โดยผู้วิจัยใช้แบบวัดของงามตา วรินทร์านนท์ ซึ่งประกอบด้วยประโยคคำถามมีจำนวน 11 ข้อ มาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจในการอ่าน และการชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่านแสวงหาโอกาสและแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่าน มีความสนใจและยินดีที่จะอ่านเองโดยไม่มีการบังคับและเป็นการแสดงพฤติกรรมกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ มีการอ่านหนังสือที่เนื้อหาหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวสารบ้านเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี สารคดีหรือหลายประเภทของสิ่งพิมพ์ เช่น อ่านหนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง ซึ่งประกอบด้วยประโยคคำถามมีจำนวน 11 ข้อ มาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ คือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยทั้งภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม แบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในกำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุ ในการอธิบายพฤติกรรมรักการอ่าน จากการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามแนวดังกล่าวแบ่งสาเหตุที่สำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมไว้ 2 ประเภท คือ 1) สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือตัวเด็ก เป็นสิ่งที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านประกอบด้วย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม 2) จิตลักษณะหมายถึง ลักษณะจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นลักษณะที่สะสมในตัวบุคคลจากอดีตถึงปัจจุบัน ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต นอกจากนี้ยังได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนที่สำคัญบางประการเพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์แยกกลุ่มย่อยด้วย สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

จากการประมวลแนวคิดผลการวิจัยและทฤษฎีต่างๆดังกล่าวมานี้ ทำให้ได้ข้อสรุปในแต่ละตอน ซึ่งสามารถใช้เป็นรากฐานในการทำนายและสร้างเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และมีเจตคติต่อการอ่านสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
2. นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก และมีเจตคติต่อการอ่านสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
3. นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
4. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
5. นักเรียนที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
6. ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและตัวแปรด้านจิตลักษณะร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการรักการอ่าน ได้มากกว่าตัวแปรเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 (ประกอบด้วยจังหวัด นครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรสาคร) ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 32,340 คน จำนวน 104 โรงเรียน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 420 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ผู้วิจัยจะเริ่มจากการสุ่มจังหวัดโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมา 3 จังหวัด ซึ่งในแต่ละจังหวัดสุ่มโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 2 โรงเรียน และทำการสุ่มห้องเรียนมาโรงเรียนละ 2 ห้อง จำนวนนักเรียนประมาณห้องละ 35 คน ฉะนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จะได้ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 9 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม แบบวัดพฤติกรรมรักการอ่าน แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน แบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว แบบวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน แบบวัดลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมของนักเรียน แบบวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ดังต่อไปนี้

1. แบบวัดพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบวัดของ สุพจน์ พันธ์นิยะ(2535) ดวงเดือน พันธมนาวิน (2529) อภิญชลิต พุทธมาตย์(2531) และอังคณา กล่อมฤทธิ์(2532) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดในครั้งนี้ โดยเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับการกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจในการอ่านและการชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างโดยการอ่านแสวงหาโอกาสและแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่าน มีความสนใจและยินดีที่จะอ่านเองโดยไม่มีการบังคับและเป็นการแสดงพฤติกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลายประเภท ซึ่งในแต่ละข้อจะเป็นข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่า มีข้อคำถามทั้งหมด 11 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยจะมีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ

ซึ่งก่อนนำแบบไปใช้ผู้วิจัยได้นำของคำถามไปทดลองใช้ โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .34 - .54 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่าน

ด้านสนใจและชอบอ่าน

(0) ฉันพยายามเก็บเงินเพื่อเอาไว้ซื้อหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านใช้เวลาว่างในการอ่าน

(0) เมื่อเวลาว่างข้าพเจ้าจะใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ด้านการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

(0) ฉันไม่เคยอ่านหนังสือก่อนนอนเลย

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ด้านการอ่านหนังสือหลายประเภท

(0) ฉันอ่านหนังสือได้ทุกประเภท

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความ เป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความ เป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นมีพฤติกรรมรักการอ่านมาก

2. แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ผู้วิจัยใช้แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนของ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ(2536) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับการรายงานจากการรับรู้ของเด็กว่าบิดามารดาแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของ ตนมากน้อยเพียงใด ได้ให้ความใกล้ชิดกับบุตร กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตร มีความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นประโยชน์บอกเล่า 11 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ

ซึ่งก่อนนำแบบไปใช้ผู้วิจัยได้นำของคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง
.47 - .71 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

(0) ผู้ปกครองแสดงให้ฉันรู้ว่าท่านรักฉันมาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(00) ผู้ปกครองไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉันเลย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดย
ถ้าข้อความเป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความเป็นทางลบให้
คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ใดคะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นมีการรับรู้การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก

3. แบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการประมวล
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว ของดวงเดือน
พันธุ์นาวัน(2529) โดยมีข้อคำถามที่เกี่ยวกับการที่บิดามารดา ผู้ปกครองได้ส่งเสริมการอ่านให้
กับเด็กด้านต่าง ๆ ดังนี้ การให้ความรู้และแนะนำเรื่องการอ่าน การทำตัวเป็นแบบอย่าง จัดหา
หนังสือให้กับเด็กหรือพาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อม
ภายในบ้านให้เด็กมีความสนใจและพึงพอใจที่จะอ่านและให้เด็กมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษา
หนังสือ ซึ่งเป็นประโยชน์บอกเล่า 11 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยมีทั้งข้อ
ความทางบวกและทางลบ

ซึ่งก่อนนำแบบไปใช้ผู้วิจัยได้นำของคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง
.34 - .75 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85

ตัวอย่างแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว

(0) ผู้ปกครองเล่าเรื่องจากที่ท่านเคยอ่านให้ฟัง

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(00) ผู้ปกครองเคยแนะนำรายชื่อหนังสือที่สนใจให้ทราบและให้ไปหาอ่าน

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความเป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความเป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นมีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก

4. แบบวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนผู้วิจัยใช้แบบวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนของ ผ่องพรรณ แววิเศษ(2534) โดยมีข้อคำถามที่เกี่ยวกับการที่นักเรียนรับรู้ถึงความสัมพันธ์จากครูที่สอนโดยครูนั้นแสดงให้นักเรียนในลักษณะประชาธิปไตยว่า ครูรักและหวังดีต่อศิษย์ มีการให้รางวัลและการลงโทษนักเรียนอย่างเหมาะสมกับความประพฤติและเจตนาของผู้กระทำ ในเรื่องของการเลือกที่จะลงโทษการกระทำของเด็กควรใช้การงดเว้นกิจกรรมที่เด็กชอบบางประการ มีการควบคุมแต่ในโอกาสที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งเป็นประโยคบอกเล่า 10 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ

ซึ่งก่อนนำแบบไปใช้ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .33 - .57 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน

(0) ครูชมเชยฉันเสมอเมื่อฉันทำความดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(00) ครูจะถามฉันเสมอว่า อ่านหนังสือสอบหรือยัง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความที่เป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความเป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นมีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก

5. แบบวัดลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมของนักเรียนผู้วิจัยใช้แบบวัดของแสวง ทวีคุณ (2538) ซึ่งใช้วัดลักษณะการรวมกลุ่มการเลือกคบเพื่อน การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่ผู้ตอบเคยมีประสบการณ์มา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นประโยคบอกเล่า จำนวน 11 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยจะมีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ ซึ่งก่อนนโยบไปใช้ผู้วิจัยได้นำของคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .20 - .64 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมของนักเรียน

(0) ฉันเกรงใจและไม่กล้าขัดใจถ้าเพื่อนจะชวนไปไหนหรือทำอะไรที่ฉันไม่เห็นด้วย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(00) ฉันเลือกคบเพื่อนที่มีปัญหาล้ายกับฉัน

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความที่เป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความที่เป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมาก

6. แบบวัดการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528 : 115-117) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดครั้งนี้ โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับการที่โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขึ้นในโรงเรียนหรือในห้องสมุด เพื่อกระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกิดความสนใจในการอ่านและมีพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งในแต่ละข้อจะเป็นข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่ามีข้อคำถาม 8 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ

ซึ่งก่อนนำแบบไปให้ผู้วิจัยได้นำของคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .28 - .60 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

ตัวอย่างแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน

(0) ครูนักเล่าถึงข่าวที่ได้อ่านมาจากห้องสมุดก่อนสอนเสมอ

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(00) โรงเรียนไม่เคยจัดกิจกรรมตอบปัญหาจากหนังสือในวิชาต่างๆในวันวิชาการของโรงเรียน

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความที่เป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความที่เป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นมีการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนมาก

7. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบวัดของ อนิสรา จรัสศรี(2541) และทวีศักดิ์ บุญทน(2534) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดในครั้งนี้ โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับจิตลักษณะของบุคคล เป็นความคิดของบุคคลที่มีต่อการอ่านที่แสดงอยู่ในรูปของการเห็นประโยชน์หรือโทษ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ทำให้เกิดความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมกรรมการอ่านเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึก ซึ่งในแต่ละข้อจะเป็นข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่า มีข้อคำถาม 11 ประโยค มีมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ โดยจะมีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทาง

ซึ่งก่อนนำแบบไปใช้ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .20 - .58 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน

ด้านความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่าน

(0) ฉันคิดว่าการอ่านช่วยพัฒนาความคิดในเชิงสร้างสรรค์

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านความรู้สึกพึงพอใจในการอ่าน

(0) ฉันรู้สึกง่วงนอนทุกครั้งที่อ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านการพร้อมที่จะปฏิบัติ

(0) ฉันคิดจะอ่านหนังสือเมื่อฉันมีเวลาว่าง

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความเป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความเป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นเจตคติต่อการอ่านสูง

8. แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ งามตา วณิชทานนท์ (2545) ซึ่งเป็นประโยคบอกเล่าที่มีข้อความเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคตมี 11 ประโยค มีมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ

ซึ่งก่อนนำแบบไปให้ผู้วิจัยได้นำของคำถามไปทดลองใช้โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้จากการทดสอบค่าโดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .34 - .64 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชนิดความสอดคล้องภายในโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต

(0) ฉันชอบหุ้มปกหนังสือทุกเล่มเพื่อให้หนังสือไม่เก๋าง่าย

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(00) ฉันไม่อยากจะอดทนจึงขยันทูหนังสือเรียน

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนน ข้อความในแบบวัดนี้มีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยถ้าข้อความเป็นทางบวกให้คะแนนดังนี้ 6,5,4,3,2 และ1 ตามลำดับ ถ้าข้อความเป็นทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูง แสดงว่าผู้ตอบผู้นั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

9. แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม เป็นแบบวัดที่สอบถามถึง เพศของนักเรียน

ตัวอย่างแบบวัด

	☐	ชาย
เพศ	☐	หญิง

เกณฑ์ในการให้คะแนน นักเรียนที่เป็นเพศชายให้ 1 คะแนน นักเรียนที่เป็นเพศหญิงให้ 2 คะแนน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบวัดที่สร้างขึ้นด้วยตนเองโดยนำมาจากผู้อื่น และปรับปรุงมาจากผู้อื่นเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบวัดเชิงเนื้อหา (Content validity) ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในเรื่องเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการวัด ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดว่ามีเนื้อหาครบถ้วนตามนิยามปฏิบัติการหรือไม่ ภาษาและสำนวนของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้แบบวัดสมบูรณ์มากที่สุดก่อนที่จะนำไปทดลองใช้

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ผู้วิจัยนำแบบวัดแต่ละฉบับที่ได้หาความเที่ยงตรงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) เลือกข้อที่มีค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบวัด (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 314)

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อติดต่อขอหนังสืออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำหนังสืออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยหนังสืออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ที่ปรึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่เตรียมไว้
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด ในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 420 ฉบับ ในการเก็บข้อมูลแต่ได้รับตอบกลับมาจำนวน 402 คิดเป็นร้อยละ 95.72

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังมีสถิติที่ใช้ดังนี้ คือ

1. ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 5 ถ้าพบผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffie)
3. การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis ; Stepwise) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย คือ

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตลักษณะของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน
4. เพื่อค้นหาตัวแปรสภาพแวดล้อมทางสังคม และจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

โดยมีการแบ่งตัวแปรที่ศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ

1. สภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูกับนักเรียน และลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

2. จิตลักษณะ ได้แก่ เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต

ในบทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of variance) และส่วนสองเป็นการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แต่ก่อนจะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังและตัวแปรที่ศึกษาของนักเรียนจำนวน 402 คน

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	พิสัย คะแนน
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	51.10	8.35	11-66
- ชาย	51.49	7.49	11-66
- หญิง	50.70	9.14	11-66
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว	44.55	9.19	11-66
- ชาย	44.76	8.90	11-66
- หญิง	44.32	9.50	11-66
การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตย ระหว่างครูและนักเรียน	45.32	7.92	11-66
- ชาย	44.84	8.03	10-60
- หญิง	45.81	7.78	10-60
ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม	43.92	7.89	11-66
- ชาย	42.22	7.76	11-66
- หญิง	45.69	7.66	11-66
การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน	32.88	6.45	8-48
- ชาย	32.68	6.47	8-48
- หญิง	33.08	6.43	8-48
เจตคติต่อการอ่าน	46.53	7.88	11-66
- ชาย	45.02	7.96	11-66
- หญิง	48.10	7.50	11-66
ลักษณะมุ่งอนาคต	49.17	7.17	11-66
- ชาย	46.84	6.97	11-66
- หญิง	51.60	6.55	11-66
พฤติกรรมการรักการอ่าน	41.82	8.57	11-66
- ชาย	40.85	9.03	11-66
- หญิง	42.82	7.94	11-66

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	205	51
หญิง	197	49
รวม	402	100

- จากตาราง 1 และ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยภูมิหลัง สามารถอธิบายได้ดังนี้คือ
1. เพศ เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า นักเรียนที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 205 คน ส่วนนักเรียนที่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 197 คน (คิดเป็นร้อยละ 51 และ 49 ตามลำดับ)
 2. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 51.10 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.35 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 51.49 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.49 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 50.70 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.14
 3. การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว พบว่า มีค่าเฉลี่ย 44.55 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.19 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว พบว่า มีค่าเฉลี่ย 44.76 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.90 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว พบว่า มีค่าเฉลี่ย 44.32 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.50
 4. การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 45.32 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.92 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 44.84 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.03 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 45.81 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.78
 5. ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม พบว่า มีค่าเฉลี่ย 43.92 และมีค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.89 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 42.22 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.76 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม พบว่า มีค่าเฉลี่ย 45.69 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.66

6. การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 32.88 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.45 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนพบว่า มีค่าเฉลี่ย 32.68 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.47 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 33.08 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.43

7. เจตคติต่อการอ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 46.53 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.88 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีเจตคติต่อการอ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 45.02 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.96 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีเจตคติต่อการอ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 48.10 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.50

8. ลักษณะมุ่งอนาคต พบว่า มีค่าเฉลี่ย 49.17 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.17 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีลักษณะมุ่งอนาคต พบว่า มีค่าเฉลี่ย 46.84 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.97 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีลักษณะมุ่งอนาคต พบว่า มีค่าเฉลี่ย 51.60 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.55

9. พฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 41.82 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.56 ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายมีพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 40.85 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.03 ส่วนในกลุ่มเพศหญิงมีพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 42.82 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.84

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ แบ่งตามวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ซึ่งต้องการทดสอบค่าความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่ละสองตัว และส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น คือการรวมตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ดังนั้นการรายงานผลการวิเคราะห์ที่จะเสนอต่อไปนี้จะเสนอตามลำดับคือจะได้อธิบายในส่วนของการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางก่อน ตามด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

สำหรับการวิจัยในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรอิสระพร้อม กันที่ละสองตัวมีการวิเคราะห์ทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่หนึ่ง โดยใช้ตัวแปรอิสระพร้อมกันที่ละสองตัว คือ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติต่อการอ่าน

รูปแบบที่สอง โดยใช้ตัวแปรอิสระพร้อมกันที่ละสองตัว คือ การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว และเจตคติต่อการอ่าน

รูปแบบที่สาม โดยใช้ตัวแปรอิสระพร้อมกันที่ละสองตัว คือ การรับรู้บรรยายประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต

รูปแบบที่สี่ โดยใช้ตัวแปรอิสระพร้อมกันที่ละสองตัว คือ การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต

รูปแบบที่ห้า โดยใช้ตัวแปรอิสระพร้อมกันที่ละสองตัว คือ ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคต

ซึ่งทั้ง 5 รูปแบบจะใช้ในการทดสอบสมมติฐานตั้งแต่ข้อ 1 ถึง ข้อ 5 โดยมีตัวแปรตามตัวแปร คือ พฤติกรรมรักการอ่าน การวิเคราะห์ดังกล่าวนี้จะทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่มคือนักเรียนชายและนักเรียนหญิง การเสนอผลการวิเคราะห์จะเรียงตามรูปแบบทั้ง 5 รูปแบบดังนี้

รูปแบบที่หนึ่ง การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติต่อการอ่าน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือการรับรู้อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติต่อการอ่าน โดยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็นสองระดับด้วยค่าเฉลี่ยเป็นสูงและต่ำ มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใด (ดูตาราง 3)

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยส่วนนี้ในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง พบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวในกลุ่มย่อยแต่ประการใด (ดูตาราง 3)

ตาราง 3 ค่าเอฟ (F) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติต่อการอ่าน โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเอฟ (F)		
			การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน	เจตคติต่อ การอ่าน	ปฏิสัมพันธ์ สองทาง
กลุ่มรวม	402	41.818	0.514	148.611*	<1
เพศชาย	205	40.853	1.144	57.921*	1.519
เพศหญิง	197	42.822	0.189	75.623*	<1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ต่อมาพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามเจตคติต่อการอ่านเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่ำ พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 46.39 และ 37.11) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ย 46.75 และ 37.00) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 46.15 และ 37.30)

นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่แปรปรวนไปตามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 3)

สรุปในกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่ำทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ส่วนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใดทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

รูปแบบที่สอง การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว และเจตคติต่อการอ่าน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน โดยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็นสองระดับด้วยค่าเฉลี่ยเป็นสูงและต่ำ มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใด (ดูตาราง 4)

ตาราง 4 ค่าเอฟ (F) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตามการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว และเจตคติต่อการอ่าน โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเอฟ (F)		
			การส่งเสริมการ อ่านในครอบครัว	เจตคติต่อ การอ่าน	ปฏิสัมพันธ์ สองทาง
กลุ่มรวม	402	41.818	18.617*	131.144*	<1
เพศชาย	205	40.853	9.171*	49.972*	1.643
เพศหญิง	197	42.822	11.843*	66.819*	<1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยส่วนนี้ในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง พบว่าจะแนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวในกลุ่มย่อยแต่ประการใด (ดูตาราง 4)

ต่อมาพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามเจตคติต่อการอ่านเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่ำ พบในกลุ่มรวม

(ค่าเฉลี่ย 46.39 และ 37.11) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ย 46.75 และ 37.00) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 46.15 และ 37.30)

นอกจากนี้ ยังพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมากมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อย พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 44.07 และ 38.77) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ย 43.18 และ 37.63) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 45.02 และ 39.93)

สรุปในกลุ่มนักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก หรือเจตคติต่อการอ่านสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อย หรือเจตคติต่อการอ่านต่ำ พบผลทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ส่วนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใด ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

รูปแบบที่สาม การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต โดยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็นสองระดับด้วยค่าเฉลี่ยเป็นสูงและต่ำ มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใด (ดูตาราง 5)

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยส่วนนี้ในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง พบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวในกลุ่มย่อยแต่ประการใด (ดูตาราง 5)

ต่อมาพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียน ที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนน้อย พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 44.13 และ 38.47) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ย 43.37 และ 37.31) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 44.90 และ 39.72)

ตาราง 5 ค่าเอฟ (F) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม การรับรู้
บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตโดยมี
พฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

ค่าเอฟ (F)					
กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	การรับรู้บรรยากาศ ประชาธิปไตย ระหว่างครูและนักเรียน	ลักษณะ มุ่งอนาคต	ปฏิสัมพันธ์ สองทาง
กลุ่มรวม	402	41.818	23.678*	38.433*	<1
เพศชาย	205	40.853	18.060*	16.902*	<1
เพศหญิง	197	42.822	5.215*	14.981*	<1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่างกัน พบว่า นักเรียนลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 44.81 และ38.38) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย(ค่าเฉลี่ย 44.92 และ38.41) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย44.75 และ38.32)

สรุปในกลุ่มนักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมากหรือลักษณะมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มัพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนน้อย หรือลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ส่วนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใดทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

รูปแบบที่สี่ การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตโดยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็นสองระดับด้วยค่าเฉลี่ยเป็นสูงและต่ำ มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใด (ดูตาราง 6)

ตาราง 6 ค่าเอฟ (F) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเอฟ (F)		
			การส่งเสริมกิจกรรม การอ่านในโรงเรียน	ลักษณะ มุ่งอนาคต	ปฏิสัมพันธ์ สองทาง
กลุ่มรวม	402	41.818	36.262*	43.394*	1.582
เพศชาย	205	40.853	30.735*	15.012*	<1
เพศหญิง	197	42.822	10.960*	16.654*	3.506

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยส่วนนี้ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มย่อย พบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวในกลุ่มย่อยแต่ประการใด (ดูตาราง 6)

ต่อมาพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนน้อย พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 44.67 และ38.57) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย(ค่าเฉลี่ย 44.43 และ36.88) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 44.91 และ40.38)

นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 44.81 และ38.38) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ย44.92และ 38.41) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 44.75 และ38.32)

สรุปในกลุ่มนักเรียนที่มีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากหรือลักษณะมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้ามพบผลทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ส่วนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใดทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

รูปแบบที่ห้า ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคต

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคตโดยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็นสองระดับด้วยค่าเฉลี่ยเป็นสูงและต่ำ มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มรวม คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใด (ดูตาราง 7)

ตาราง 7 ค่าเอฟ (F) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อพิจารณาตาม ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคต โดยมีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นตัวแปรตามในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเอฟ (F)		
			ลักษณะการคบ เพื่อนที่เหมาะสม	ลักษณะ มุ่งอนาคต	ปฏิสัมพันธ์ สองทาง
กลุ่มรวม	402	41.818	0.589	50.378*	<1
เพศชาย	205	40.853	0.018	22.651*	1.123
เพศหญิง	197	42.822	2.476	25.185*	<1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยส่วนนี้ในกลุ่มนักเรียนในกลุ่ม พบว่าจะแนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวในกลุ่มย่อยแต่ประการใด (ดูตาราง 7)

ต่อมาพบว่าจะแนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 7)

นอกจากนี้ยังพบว่าจะแนพฤติกรรมรักการอ่านแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่างกัน พบว่า นักเรียนลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ พบในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 44.81 และ 38.38) และในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ย 44.92 และ 38.41) และกลุ่มนักเรียนหญิง (ค่าเฉลี่ย 44.75 และ 38.32)

สรุปในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ส่วนพฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัวแต่ประการใดทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นชั้น

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์โดยรวมตัวแปรอิสระหลายตัวไว้ในสมการถดถอยเพื่อทำนายตัวแปรตามตัวเดียวซึ่งทำให้ทราบอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้มี 7 ตัวแปรได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต โดยมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมรักการอ่าน เพื่อให้ผลการวิจัยสมบูรณ์และสามารถตอบปัญหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และอาจเป็นข้อมูลในการนำไปตั้งสมมติฐานในการวิจัยอื่นๆ ต่อไป การวิจัยนี้จะทำในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม ที่แบ่งตามเพศของนักเรียน การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอผลตามตัวแปรตามดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

ตาราง 8 ร้อยละของการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่างๆ ของตัวแปร 7 ตัวที่มีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ การทำนาย รวม	ตัวทำนายที่ เข้าสู่สมการ	ร้อยละ ทำนายของ ตัวแปรแรก (R^2)	ค่าอาร์ของตัวทำนาย
กลุ่มรวม	402	57	6,2,1,5,3	52	.72,.73,.74,.75,.76
เพศชาย	205	60	6,2,5,7	54	.73,.75,.76,.77
เพศหญิง	197	49	6	49	.70

- 1 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

2 การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว

3 การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน

4 การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูกับนักเรียน

5 ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

6 เจตคติต่อการอ่าน

7 ลักษณะมุ่งอนาคต

เมื่อใช้ตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัวแปรร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านนั้น จากการวิเคราะห์ตัวแปรตามแบบถดถอยพหุคูณในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย พบว่า (ดูตาราง8) ในกลุ่มรวมตัวทำนายทั้ง 5 ตัวร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ ร้อยละ 57 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเด่นชัดคือ เจตคติต่อการอ่าน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวถูกทำนาย(ค่าอาร์.72, .73, .74, .75, .76 ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มย่อยพบว่า ในกลุ่มนักเรียนชาย ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ ร้อยละ 60 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเด่นชัดคือ เจตคติต่อการอ่าน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวถูกทำนาย (ค่าอาร์.73,.75,.76,.77ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิง ตัวทำนายร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ ร้อยละ 49 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเด่นชัดคือ เจตคติต่อการอ่าน ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวถูกทำนาย(ค่าอาร์.70)

ตัวแปรที่พบว่าเข้าทำนายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยน้อยที่สุดคือ เจตคติต่อการอ่าน สามารถทำนายได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวทำนาย

ได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนชาย จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงเท่าใด การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมากเท่าใดจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้ ตัวแปรเจตคติต่อการอ่าน ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการทำนายเป็นลำดับแรกในพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง โดยมีร้อยละของการทำนายที่ค่อยข้างสูงคือ ร้อยละ 52 รองลงมาคือการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการทำนายเป็นอันดับสองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีร้อยละของการทำนายที่ค่อยข้างสูงคือ ร้อยละ 54

บทที่ 5

การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรักการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตลักษณะของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน
4. เพื่อค้นหาตัวแปรสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

สมมติฐานในการวิจัย ได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสุนนมาก และเจตคติต่อการอ่านสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
2. นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก และเจตคติต่อการอ่านสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
3. นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
4. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
5. นักเรียนที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
6. ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและตัวแปรด้านจิตลักษณะร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน ได้มากกว่าตัวแปรเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 420 คน ตอบแบบวัดชุดต่างๆในการเก็บข้อมูลจำนวน 420 ฉบับ แต่ได้รับตอบกลับมาจำนวนและเป็นฉบับสมบูรณ์ 402 ฉบับ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. สภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างครูกับนักเรียน และลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม
2. จิตลักษณะ ได้แก่ เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต
3. ลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบ่งเป็น 2 ตอน 9 ฉบับ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .87 แบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .85 แบบวัดการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .77 แบบวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .75 แบบวัดลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .80 แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .75 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .80 แบบวัดพฤติกรรมการรักการอ่าน จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .80

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังมีสถิติที่ใช้ดังนี้ คือ

1. ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of variance)

เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 5 ถ้าพบผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffie)

3. การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะสังเกตได้ว่าในบทที่ 4 ได้มีการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของตัวแปรอิสระเป็นหลักแล้วแยกหัวข้อย่อยตาม ซึ่งตัวแปรตามที่สำคัญในการวิจัยนี้คือ พฤติกรรมรักการอ่าน

ในบทสรุปและอภิปรายผลนี้ จะได้ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแนวที่แตกต่างจากที่ได้เสนอมาในบทก่อน ทั้งนี้เพื่อจะได้ตีความและอภิปรายผลในแง่มุมต่างๆได้โดยจะมีการสรุปอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อจะได้ทราบว่าข้อมูลจากการวิจัยนี้ให้การสนับสนุนการคาดหมายหรือทำนายที่ตั้งไว้ล่วงหน้ามากน้อยเพียงใด ต่อจากนั้นจะได้นำผลการวิจัยไปประสานกับผลการวิจัยอื่นๆ เพื่อให้เกิดภาพที่กว้างและละเอียดขึ้นจนสามารถที่จะนำมาใช้ในการเสนอแนะแนวทางการวิจัยต่อไป มองเห็นข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ได้ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติซึ่งจะเป็นหัวข้อสุดท้ายในบทนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลทฤษฎีและผลการวิจัยต่างๆในบทที่ 2 ทำให้ได้ข้อสรุปที่สามารถนำมาใช้เป็นรากฐานในการตั้งสมมติฐานได้ 6 ข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 1 สมมติฐาน 1 กล่าวว่า “นักเรียนที่ได้รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และเจตคติต่อการอ่านสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติต่อการอ่าน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด โดยคาดว่านักเรียนที่มีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และเจตคติต่อการอ่านสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียนที่มีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และเจตคติต่อการอ่านต่ำ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ละสองด้านและที่ละด้านตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 3

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า พฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละสองตัวพร้อมกันในระดับที่ยอมรับได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

สมมติฐาน 1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

เมื่อพิจารณาที่ละตัวแปร พบว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่ำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จากการประมวลเอกสารยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างเจตคติต่อการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่านโดยตรง แต่พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ อันจะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกับ เจตคติต่อการอ่าน ดังงานวิจัยของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (อุดมพร พัสถาน. 2537 ; อ้างอิงจาก สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ แต่นักเรียนชายมีความสัมพันธ์กับอย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ส่วนอีกตัวแปรพบว่าพฤติกรรมรักการอ่านไม่แปรปรวนไปตามการรับรู้อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงมีพฤติกรรมรักการอ่าน มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านต่ำ สำหรับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนไม่ได้ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ดังนั้นในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านนั้นควรคำนึงถึง ความคิดของนักเรียนต่อการอ่านที่แสดงอยู่ในรูปของการเห็นประโยชน์หรือโทษของการอ่าน ความรู้สึกพอใจทำให้เกิดความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมการอ่านเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึก .

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 2 สมมติฐาน 2 กล่าวว่า “นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก และเจตคติต่อการอ่านสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมีและเจตคติต่อการอ่าน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด โดยคาดว่านักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก และเจตคติต่อการอ่านสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อย และเจตคติต่อการอ่านต่ำ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ละสองด้านและที่ละด้านตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 4

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า พฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละสองตัวพร้อมกันในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

สมมติฐาน 2 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

เมื่อพิจารณาที่ละตัวแปรจะพบว่า นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก จะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อยซึ่งพบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ดังเช่น งานวิจัยของ ดวงพร พวงเพชร (2541 : 84-94) โดยศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัว 4 ด้าน คือ การให้ความรู้ การเป็นตัวอย่าง การเสริมแรง และการจัดสภาพแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่าน โดยการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวทั้ง 4 ด้าน สามารถทำนายนิสัยรักการอ่านของเด็กได้ ร้อยละ 39 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี รัตนัง (2541 : 41-46) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านที่บ้านในระดับมากจะมีนิสัยรักการอ่านสูงสุด ส่วนนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านที่บ้านในระดับปานกลางจะมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านที่บ้านในระดับน้อยจะมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับวิจัยของวิฑูรย์ รองศรีแย้ม(2534:107) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครองในระดับมาก และได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครองในระดับน้อยมีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรเจตคติต่อการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่านนั้นพบผลเช่นเดียวกับ สมมติฐาน 1 ข้างต้น

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมากหรือมีเจตคติต่อการอ่านสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อยหรือเจตคติต่อการอ่านต่ำ พบทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ดังในการจะส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านนั้น ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างรวมถึงการให้ความรู้ การจัดหาหนังสือ การสร้างบรรยากาศภายในบ้าน ให้นักเรียนได้มีการแสดงพฤติกรรมรักการอ่านที่เพิ่มมากขึ้น

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 3 สมมติฐาน 3 กล่าวว่า “นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก และลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด โดยคาดว่านักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก และลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบกับอีก 3 กลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ละสองด้านและที่ละด้านตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 5

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรักการอ่านพบว่า พฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละสองตัวพร้อมกันในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

สมมติฐาน 3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

เมื่อพิจารณาที่ละตัวแปรพบว่านักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมากจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนน้อยซึ่งพบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จากการประมวลเอกสารนั้นยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างการเรียนรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่านโดยตรง แต่พบงานวิจัยของบุญกอบ วิสมิตะนันท์(2524 : 53-54) เกี่ยวกับการศึกษาอบรมและเป็นตัวแบบของครู พบว่า การให้ความรู้และการอบรมย่อมมีผลต่อความรู้สึกนึกคิด การเป็นตัวแบบถ้าเป็นการกระทำที่ถูกต้องจะทำให้มีการคล้อยตาม โดยเฉพาะเด็กที่ยังไม่มีประสบการณ์ทางสังคมมากนัก อาจมีการคล้อยตามตัวแบบที่เป็นครู โดยไม่เลือกพฤติกรรมเพียงเพื่อให้ครูรัก ครูผู้เป็นตัวอย่างจึงจำเป็นต้องมีพฤติกรรมที่ถูกต้องอยู่เสมอ

ส่วนอีกตัวแปรพบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ พบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ดังงานวิจัยเชิงทดลองของสุพจน์ พันธะนิยะ (2535 : 90-99) โดยศึกษาลักษณะมุ่งอนาคต ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านพบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาคสนามของ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ(2529 : 65) ที่ศึกษาการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย โดยศึกษาจิตลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน และเหตุผลเชิง จริยธรรมว่ามีความเกี่ยวข้องกับนิสัยการอ่านของวัยรุ่นไทยมากน้อยเพียงใดพบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีเหตุผลเชิง จริยธรรมและความเชื่ออำนาจในตน ($r=.27, .19$, และ $.15$ ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่มีการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนน้อย หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง ดังนั้นในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านมากนัก ครูที่โรงเรียนควรคำนึงถึงความสัมพันธ์กับนักเรียนในลักษณะประชาธิปไตย เช่น แสดงให้รู้ว่าครูรักและหวังดีต่อศิษย์ ยินดีให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำในสิ่งที่นักเรียนมีปัญหา มีการให้รางวัลและลงโทษที่เหมาะสม ส่วนนักเรียนควรได้รับการส่งเสริมให้มีลักษณะ

ของผู้ที่มีความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงเกิดพฤติกรรมรักการอ่าน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 4 สมมติฐาน 4 กล่าวว่า “นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด โดยคาดว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากและลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนน้อย และลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ละสองด้านและทีละด้านตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 6

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรักการอ่านพบว่า พฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละสองตัวพร้อมกันในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

สมมติฐาน 4 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

เมื่อพิจารณาทีละตัวแปร พบว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมากจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนน้อยซึ่งพบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ดังงานวิจัยของอภิญชลิต พุทธมาตย์ (2531 : 53-59) ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง พบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีนิสัยรักการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเปรียบเทียบการยืมหนังสือของทั้ง 2 กลุ่มพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีการยืมหนังสือ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านก่อนและหลังการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของกลุ่มทดลอง พบว่า นิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองหลังการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สูงกว่านิสัยรักการอ่านก่อนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ พุทธเบญจพจน์ (2528 : 50) ที่ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือและการใช้ห้องสมุดซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง พบว่ากลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่าน และการใช้ห้องสมุดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน และการเปรียบเทียบการยืมหนังสือในห้องสมุดของกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน พบว่าสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านจำนวน 66 และ 27 ครั้ง

ส่วนตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่านนั้นพบผลเช่นเดียวกับสมมติฐาน 3 ข้างต้น

สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมาก หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนน้อย หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง ดังนั้นในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อกระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านจนทำให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้นด้วย

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 5 สมมติฐาน กล่าวว่า “นักเรียนที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมากและลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนในกลุ่มอื่น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและลักษณะมุ่งอนาคต ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด โดยคาดว่านักเรียนที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมากและลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมน้อย และลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ละสองด้านและที่ละด้านตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 7

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรักการอ่านพบว่า พฤติกรรมรักการอ่านไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละสองตัวพร้อมกันในระดับที่ยอมรับได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

สมมติฐาน 5 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

เมื่อพิจารณาที่ละตัวแปรพบว่าพฤติกรรมรักการอ่านไม่แปรปรวนไปตามลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม

ส่วนตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตกับพฤติกรรมรักการอ่านนั้น พบผลเช่นเดียวกับสมมติฐาน 3 ข้างต้น

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ส่วนลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมนั้นไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางจากสมมติฐานข้อ 1 ถึง ข้อ 5 ถึงแม้ว่าจะไม่พบความสัมพันธ์ที่ละสองตัวแปร แต่ยังพบความสัมพันธ์ที่ละตัว โดยมีผลดังนี้ คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูง หรือการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวมาก หรือการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียนมาก หรือการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนมาก หรือลักษณะมุ่งอนาคตสูง นั้นจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่าน

ต่ำ หรือการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวน้อย หรือการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครู และนักเรียนน้อย หรือการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนน้อย หรือลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 6 สมมติฐาน 6 กล่าวว่า “ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และตัวแปรด้านจิตลักษณะ ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน ได้มากกว่าตัวแปรเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้เป็นการคาดหมายถึงอำนาจการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านโดยตัวแปรต่างๆ ดังกล่าว

ในการตรวจสอบสมมติฐานครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น โดยตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักการอ่านสูงสุดจะถูกคัดเลือกสู่สมการทำนายเป็นลำดับที่ 1 และตัวแปรทำนายที่สำคัญรองลงมาจะเข้าสู่สมการทำนายเป็นลำดับต่อมา พบว่า ในกลุ่มรวม ตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน คือ เจตคติต่อการอ่าน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน ตัวแปรทั้งหมดนี้เข้าสู่สมการทำนายตามลำดับสามารถร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 57 เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม พบว่าตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชาย คือ เจตคติต่อการอ่าน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแปรทั้งหมดนี้เข้าสู่สมการทำนายตามลำดับ สามารถร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 60 ในอีกกลุ่มตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนหญิง คือ เจตคติต่อการอ่าน ตัวแปรนี้เข้าสู่สมการทำนายสามารถร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 49

สรุปได้ว่า ตัวแปรทำนายที่สำคัญที่พบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 2 กลุ่มนั้น คือ เจตคติต่อการอ่าน ซึ่งพบผลในกลุ่มรวมสามารถทำนายได้ ร้อยละ 52 และสามารถทำนายในกลุ่มนักเรียนชายได้ ร้อยละ 54 ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิงสามารถทำนายได้ ร้อยละ 49 เมื่อพิจารณาสมการในกลุ่มรวม คือ เจตคติต่อการอ่าน การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน ตัวแปรทั้งหมดนี้เข้าสู่สมการทำนายตามลำดับ สามารถร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 57

ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้

1. การวิจัยนี้ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งในบางตัวแปร เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ทำการวัดในผู้ปกครองของนักเรียนด้วย
2. ผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลจากนักเรียนด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยซึ่งเป็นผลจากการวิจัยเพื่อให้ได้ความรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านให้สูงขึ้นต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษานักเรียนในด้านลักษณะทางชีวสังคมเพียงตัวแปรเดียวคือ เพศของนักเรียน ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาลักษณะทางชีวสังคมที่แตกต่างออกไปจากเดิม เช่น คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว เป็นต้น

2. จากงานวิจัยพบว่าตัวแปรทางสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การส่งเสริมการอ่าน ในครอบครัว การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน นั้นแสดงว่าบริบททางสังคมนั้นมีอิทธิพลต่อนักเรียน ซึ่งในการทำวิจัยครั้งต่อไปความคำนึงถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและอิทธิพลที่อยู่รอบตัวของนักเรียนด้วย

3. จากงานวิจัยพบว่าตัวแปรทางจิตลักษณะ ได้แก่ เจตคติต่อการอ่าน และลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวทำนายที่ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับจิตใจของนักเรียน ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาถึงจิตลักษณะในตัวบุคคลด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถยืนยันได้ว่าจิตลักษณะเหล่านี้เป็นสาเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ฉะนั้นจึงควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาจิตลักษณะ 2 ประการนี้ โดยในกลุ่มนักเรียนชายควรพัฒนาทั้งเจตคติต่อการอ่านและลักษณะมุ่งอนาคต ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิงควรพัฒนาเจตคติต่อการอ่าน เพื่อที่ศึกษาว่าหลังจากได้รับการพัฒนาจิตลักษณะ 2 ประการดังกล่าวจะมีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการพัฒนาจิตลักษณะ 2 ประการเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นต้นแบบการนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และพัฒนาเป็นคู่มือการฝึกอบรมแก่นักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. จากการวิจัยทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีลักษณะทางจิตที่สำคัญ ได้แก่ เจตคติต่อการอ่านสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก ดังนั้น ในแต่ละโรงเรียนที่มุ่งส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนควรจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านสูง

2. จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า ตัวแปรทางสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ดังนั้นจึงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

2.1 นำเสนอข้อมูลด้วย บทความ เอกสาร หรือการรายงานผลการวิจัยไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของตนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น ควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านขึ้นภายในโรงเรียน รวมถึงการทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนให้ตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน

2.2 เขียนบทความลงในวารสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ห้องสมุด สมาคมรักการอ่าน

2.3 นำเสนอผลงานการวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการต่อสาธารณชน การสัมมนา หรือการประชุมทางการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลนันท์ รังสยาธร. (2543). การศึกษาวิธีอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.

สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

กระทรวงศึกษา. (2528). การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

งามตา วนินทานนท์. (2534). จิตวิทยาสังคม. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. (2540). "เทคนิคการประมวลเอกสารเพื่อการวิจัย," ใน เอกสารประกอบการบรรยายใน
การประชุมเชิงปฏิบัติการ รุ่นที่2 ครั้งที่2 เรื่องการวิจัยและพัฒนาระบบ พฤติกรรมไทย : การ
พัฒนาเค้าโครงการวิจัยและเทคนิคการวิจัย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. หน้า1-21
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

งามตา วนินทานนท์, และคนอื่นๆ. (2545). การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิต
สมรสในครอบครัวไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาลัยวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ .

จรรยา สุวรรณทัต. (2531). ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526-2531 ฉบับอภิ
นันทนาการ ครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ :เยาวชนไทย กับลักษณะมุ่ง
อนาคต. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ,

จันทร์ทิดา พฤษยานานนท์. (2543,สิงหาคม). "การสร้างนิสัยรักการอ่านให้ลูก," ไกล่หมอ. 24(8)
: 88-89.

จำเนียร ช่างโชติ. (2516). จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาลัยวิทยาลัย
รามคำแหง.

ชีรวรรณ นิจนตร. (2526). สภาพเชิงสังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต
การพิมพ์.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2526). ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. จุลสารฉบับที่ 4

กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. (2527). ชุดฝึกอบรมการสร้างเสริมคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน.

กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

_____. (2530). ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างทัศนคติค่านิยม และจริยธรรม ของ

ข้าราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานข้าราชการพลเรือน.

_____. (2541,มกราคม). "รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม(Interaction Model)เพื่อการวิจัยสาเหตุของ

พฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์". วารสารทันตภิบาล. 10(2) : 105-108.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, และคนอื่นๆ. (2524). ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและ

จริยธรรมของ นักเรียนวัยรุ่น. รายงานการวิจัยฉบับที่ 26. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย

พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, และคณะ. (2539). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.

กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, และบุญยั้ง เจริญยิ่ง. (2517). อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น.

รายงานการวิจัยฉบับที่ 18. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน,และเพ็ญแข ประจันปัจฉินึก. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย.รายงาน

การวิจัยฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และงามดา วณิชทานนท์. (2528). ปัจจัยทางจิตวิทยา

นิเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. (2529,มกราคม). "การส่งเสริมใน

ครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น". วารสารบรรณศาสตร์.9(1) : 49-82.

ดวงพร พวงเพชร. (2540,ธันวาคม). "การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับ

ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.". วารสารบรรณศาสตร์. 12(2) :

89-90.

ดวงพร พวงเพชร. (2541). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถม

ศึกษาปีที่ 6ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์ และ

สารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

- ดาวฤกษ์. (2542,สิงหาคม). "ฝึกเด็กให้รักการอ่าน,". *สานปฏิรูป*. 2(17) : 31-33.
- ดุสิต น้ำฝน. (2529). *การถ่ายทอดลักษณะความเป็นทหารกับความยึดมั่นผูกพันรักกับอาชีพ : ศึกษาโรงเรียนนายทหารเรืออากาศ*. วิทยานิพนธ์ สม.ม.(สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- เดือนใจ ดันงานตรง. (2530,เมษายน-มิถุนายน). "วิธีสร้างทัศนคติต่อการอ่าน,". *วารสาร T.L.A.Bulletin*. 31(2) : 34.
- ทวีป อภิลิทธิ. (2526,ตุลาคม-พฤศจิกายน). "การอ่านออกเขียนได้จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต,". *การศึกษานอกโรงเรียน*. 4 : 53-56.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. (2528). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(วิจัยศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศักดิ์ บุญทน. (2534). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์. (2522). *การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นนุช พิเชษฐพันธ์. (2529). *การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญกร่าง เกิดดูลา. (2523,กรกฎาคม) "สร้างนิสัยรักการอ่าน," *วารสารวิชาการ*. 1(17) : 23-25.
- บุญกอบ วิสมิตะนันท์. (2524). *ธรรมจริยาของครูไทยภาคกลาง*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 30. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเทิน มหาวันน์. (2519). *หลักการสอนภาษาเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การตำราสภา.
- ประไพ พักครเกษม. (2530,ธันวาคม). "บทบาทของครูและบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา,". *วารสารพัฒนาหลักสูตร*. 6(9) : 64.

- ปราณี รัตนัง. (2541). ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัด เชียงราย. ปรินุญานพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ แววิเศษ. (2534). ลักษณะจิตสังคมเพื่อการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น. ปรินุญานพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. (2529). จิตวิทยาสังคมของจอร์จเฮิร์เบิร์ด มิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรทิพย์ เจนจริยานนท์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด ตรัง. ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัฒนาหนังสือ, คณะกรรมการ. (2531). นโยบายและแผนพัฒนาหนังสือแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการพัฒนาหนังสือ ในคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ.
- แมนมาส ขวลิต. (2526). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- ยุวมิตร. (2542, มิถุนายน). "การอ่านพฤติกรรมที่สร้างได้," *สานปฏิรูป*. 2(15) : 46-47.
- ละม้ายมาศ ศรีทัดต์, และจรรยา สุวรรณทัต. (2510). อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็ก. รายงานการวิจัยฉบับที่ 9. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณะ บรรจง. (2537). ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้. ปรินุญานพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. (2531). การศึกษาสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี. ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วิชัย เอียดบัว. (2534). ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิฑูรย์ รองศรีแย้ม. (2534). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วิทยา วิมลถนอม. (2530). การศึกษาความสำคัญระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอนุบาล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริน สุธุข. (2532). กระบวนการขัดเกลาเข้าสู่วิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ สม.ม. (สังคมวิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพรรณ เหมังคะ. (2543). การศึกษาความรับผิดชอบของนักเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 4. สารนิพนธ์ (การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2536). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2539). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- สมพร บุญสุข. (2531). การศึกษาการรับรู้สภาพแวดล้อมทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2530. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมใจ พุทธเบญจพจน์. (2528). การศึกษาผลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมใจ เฉลิมสุวิวัฒนาการ. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2526). การปรับปรุงกิจกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สันทัต อินทรกานนท์. (2527). ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สากล ไพเราะ. (2528). รายงานการสัมมนาวิชาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุขุม เฉลยทรัพย์. (2529). การส่งเสริมการอ่าน. เพชรบุรี : วิทยาลัยเพชรบุรีวิทยาลัยการณ.

สุจิตรา ศรีสุขวงศ์. (2544). พฤติกรรมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีของเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุชาติ ใจภักดี. (2540,กรกฎาคม). "บทบาทของครูกับการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน". วิทยาสาร. 7(96) : 101-102.

สุพัตรา ชุมเกตุ. (2522). วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

สุพัตรา สุภาพ. (2533). สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพจน์ จักขุทิพย์. (2521). ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุพจน์ พันธนิยะ. (2535). การส่งเสริมการอ่านโดยการใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

แสง ทวีคุณ. (2538). การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา. ปรินิพนธ์ วท.ม. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อนิสรา จรัสศรี. (2541). ลักษณะทางพุทธและพฤติกรรมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์ ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิภูชลิต พุทธมาตย์. (2531). การเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือของในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อังคณา กล่อมฤทธิ์. (2532). ความอยากรู้อยากเห็น นิสัยรักการอ่าน และคุณสมบัติส่วนตัวบางประการของนักเรียนที่ใช้ห้องสมุดมาก และนักเรียนที่ใช้ห้องสมุดน้อย. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุดมพร พัสถาน. (2537). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ ญาณกับเจตคติการอ่านก่อนและหลังฝึกอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- Bundura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action : A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 2nd ed., New York, McGraw Hill.
- Krech, David., Richard S. Crutchfield and Egeton L. Ballachey. *Individual in Society : A Textbook of Social Psychology*. New York : Hill Book Company, Inc., 1962
- Magnusson, David and Norman S. Endler. (1977). *Personality at the Crossroad : Current Issues in Interactional Psychology*. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associated Publishers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ. ดร.ฉันทนา ภาคบงกช

อาจารย์ระดับ 8

ประจำสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ดร. พรพรรณ บุญประกอบ

อาจารย์ระดับ 7

ประจำสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. อาจารย์ ทศนา ทองภักดี

นักวิจัย

ประจำสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/4506

วันที่ ๔3 พฤษภาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทาง
จิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อ้อมเดือน สดมณี และ อาจารย์อุษา ศรีจินดาวัฒน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉันทนา ภาคบงกช อาจารย์พรรณี บุญประกอบ
และ อาจารย์ทัศนาก ทองภักดี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
รักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
แบบสอบถาม ให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ฉันทนา หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือ

๒3 พฤษภาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทาง
จิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมเดือน สดมณี และ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์
การนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล ได้เก็บข้อมูล
การทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทร. 02-258-4119

เหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2042909 มือถือ 01-8175672

ที่ ทม 1012/ 4795

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป้อมนาคราชสาวยานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อมเดือน วัฒน และ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ สัตติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน แบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล ได้เก็บข้อมูล การทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิตติ โทรศัพท์ 02-2042909 มือถือ 01-8175672

ที่ ทม 1012/4497

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อมเดือน สดมณี และ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อานภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ร. 02-664-1000 คอ 5618, 5731

หมายเหตุ : ห้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดค่อนิสิต โทรศัพท์ 02-2042909 มือถือ 01-8175672

ที่ ทม 1012/ 4966

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 มิถุนายน 2546

ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ผู้อำนวยการโรงเรียน มัธยมฐานบินกำแพงแสน

ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อมเดือน ภูมิ และ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน แบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2042909 มือถือ 01-8175672

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๐ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบูรณะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อมเดือน คมณี และ อาจารย์อุษา ศรีจินคาร์ณ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ สัตถิมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน ครอบแบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล ได้เก็บข้อมูล การทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ โทรศัทพ์ 02-2042909 มีือือ 01-8175672

ที่ ทม 1012/ 4794

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕๐ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวบุญตา นันทะกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อมเดือน สดมณี และ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวบุญตา นันทะกุล ได้เก็บข้อมูล การทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อานภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2042909 มือถือ 01-8175672

ภาคผนวก ค

- **แบบสอบถาม**
- **คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม**

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 9 ชุด
2. ในการตอบคำถามของนักเรียนนั้นโปรดตอบตามความเป็นจริง ความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งคำตอบของนักเรียนไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด ฉะนั้นนักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ไม่ต้องวิตกกังวลในการตอบใด ๆ ทั้งสิ้น โดยข้อมูลหรือความคิดเห็นจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผลการเรียนของนักเรียน แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของวัยรุ่นในประเทศไทยต่อไป
3. โปรดตอบคำถามทุกข้อ ในแต่ละข้อตอบเพียงข้อเดียวเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

บุญตา นันทะกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชุดที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบคำถาม

กรุณาเติมเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความจริงของท่าน

เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
 ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก จริงที่สุด
 จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 2

1. ผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่าท่านรักฉันมาก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ผู้ปกครองสามารถช่วยให้ฉันหายกลัวและคลายทุกข์ได้

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ผู้ปกครองยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน เพราะคิดว่าฉันยังเด็กเกินไป

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ผู้ปกครองจะให้กำลังใจฉันเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ผู้ปกครองรับรู้และแสดงการยอมรับความสามารถของฉันทุกด้าน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ผู้ปกครองไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ผู้ปกครองมักมีกิจกรรมให้ทำร่วมกันเป็นประจำ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันสามารถปรึกษาทั้งปัญหาชีวิตและการเรียนกับผู้ปกครองได้ตลอดเวลา

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ผู้ปกครองไม่ชอบที่จะให้ฉันปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากท่าน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ผู้ปกครองให้เวลากับฉันน้อยเกินไป

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ผู้ปกครองช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคหน้าให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
 ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก จริงที่สุด
 จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 3

1. ผู้ปกครองเคยแนะนำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจให้ทราบและให้ไปหาอ่าน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ผู้ปกครองไม่เคยแนะนำให้ฉันเป็นสมาชิกห้องสมุด ชมรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ผู้ปกครองชี้ให้เห็นประโยชน์ของการใช้ห้องสมุด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ผู้ปกครองเล่าเรื่องจากที่ท่านเคยอ่านให้ฟัง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเห็นผู้ปกครองอ่านหนังสือก่อนนอนทุกคืน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันไม่เคยเห็นผู้ปกครองคุยเกี่ยวกับหนังสือที่ท่านสนใจ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ผู้ปกครองเคยพาไปร้านขายหนังสือเพื่อซื้อหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ฉันอ่านหนังสือโดยให้เงินไปซื้ออ่าน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ผู้ปกครองและฉันช่วยกันจัดวางหนังสือที่มีในบ้านระเบียบเรียบร้อย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ผู้ปกครองพูดหรือแสดงกริยาบางอย่างชมเชย เมื่อเห็นฉันอ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ผู้ปกครองพูดคุยกับฉันเกี่ยวกับหนังสือที่ท่านอ่านมาให้ฟัง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด**
จริง **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 4

1. ไม่ว่าครูจะมีกิจกรรมการสอนในห้องเรียนอะไรก็มักให้ฉันมีส่วนร่วมเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ครูมักแสดงให้เห็นว่าท่านภูมิใจที่มีลูกศิษย์อย่างฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ครูจะถามฉันเสมอว่า อ่านหนังสือสอบหรือยัง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ครูไม่เคยถามทุกข์สุขของฉันเลย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ครูสามารถทำให้ฉันหายทุกข์ใจและคลายทุกข์ได้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ครูมักจะอธิบายเหตุผลด้วยเพื่อสนับสนุนฉันทำสิ่งต่างๆ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันปรึกษาการบ้านครูได้ตลอดเวลา

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ครูมักจะอธิบายเหตุผลเมื่อฉันทำผิดก่อนที่จะลงโทษฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ครูชมเชยฉันเสมอเมื่อทำความดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ครูมักจะให้รางวัลนักเรียนที่เรียนดี และขยันเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก จจริงที่สุด
จจริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 5

1. ฉันเกรงใจและไม่กล้าขัดใจถ้าเพื่อนชวนไปไหนหรือทำอะไรที่ฉันไม่เห็นด้วย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย
2. ฉันมักตามเพื่อนไปเที่ยวหาความสนุกสนานตามย่านการค้าหรือฟังเพลงตามค็อฟฟี่ช็อป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย
3. ฉันไม่ยอมตามใจเพื่อนถ้าเพื่อนชักชวนให้ไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือยกพวกตีกัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย
4. ถ้าเพื่อนชักชวนให้หลบหนีการเรียนไปเที่ยวเตร่ตามสถานที่ต่าง ๆ ฉันไม่กล้าขัดใจเพื่อน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย
5. ถ้าเพื่อนชักชวน ฉันจะหนีเรียนไปเที่ยวกับเพื่อน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย
6. เมื่อเพื่อนเอาหนังสือที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กมาดูกันฉันไม่เคยที่จะเข้าไปร่วมดูด้วยเลย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย

7. แม้ครูจะสั่งห้าม แต่ถ้าเพื่อนบอกว่าดีฉันมักจะทำตามเพื่อน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันกลัวว่าเพื่อนจะเลิกคบจึงตามใจเพื่อน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันเลือกคบเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายกับฉัน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันมักถูกพวกมากลากไปในทางที่ไม่เหมาะสม

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
 ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก จริงที่สุด
 จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 6

1. ครูมักเล่าถึงข่าวที่ได้อ่านมาจากห้องสมุดก่อนสอนเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เพื่อนๆในห้องมักจะเล่าเรื่องจากการอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ที่โรงเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกโดยการออกมาเล่าเรื่องจากข่าว

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกหนังสือที่อยากจะเล่ามาเล่าให้เพื่อนฟัง

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ครูมักเล่านิทานและสรุปเป็นคติสอนใจให้ฟังเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ในห้องเรียนมีการแข่งขันเล่านิทานจากหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. โรงเรียนมีกิจกรรมการถาม – ตอบปัญหาในวันวิทยาศาสตร์จากหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. โรงเรียนไม่เคยจัดกิจกรรมตอบปัญหาจากหนังสือในวิชาต่างๆ ในวันวิชาการของโรงเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
 ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก จริงที่สุด
 จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 7

1. ฉันคิดว่าการอ่านช่วยพัฒนาความคิดในเชิงสร้างสรรค์

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันเชื่อว่าถ้าฉันอยากมีความรู้มากกว่าคนอื่น ๆ ก็ต้องอ่านหนังสือมากๆ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันรู้สึกสนุกสนานเมื่อได้อ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันรู้สึกง่วงนอนทุกครั้งที่อ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันรู้สึกคลายเครียดเมื่อได้อ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกเบื่อเมื่อต้องอ่านหนังสือประกอบการเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันคิดจะอ่านหนังสือเมื่อฉันมีเวลาว่าง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันคิดว่าถ้ามีร้านหนังสืออยู่ข้างบ้านฉันจะแวะดูได้เกือบทุกวัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันสนใจที่จะอ่านหนังสือที่ครูบอกว่าดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันคิดว่าฉันจะเก็บเงินซื้อหนังสืออ่านเอง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันอยากได้ของขวัญที่เป็นหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำเข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด**
จริง **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 8

1. ฉันชอบหุ้มปกหนังสือทุกเล่มเพื่อให้หนังสือไม่เก่าง่าย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือจนสกปรก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่อยากจะสอบตกจึงขยันทูหนังสือเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ถ้าฉันเลือกได้ฉันจะนั่งเรียนหนังสือหน้าชั้นเพื่อจะได้ยินที่ครูสอนชัดเจน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันมักจะจัดกระเป๋าหรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปโรงเรียนให้เสร็จในตอนเย็น เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันอยากเรียนหนังสือมาก ๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดี ๆ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่อยากจะสอบตกจึงขยันทูหนังสือเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันจะรีบซ่อมหนังสือที่ชำรุดก่อนที่จะขาดมากไปกว่านั้น

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันซื้อหนังสือมาจะต้องอ่านให้จบภายในวันนั้น

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ถ้าฉันอ่านหนังสือในห้องสมุดข้อความน่าสนใจฉันจะฉีกทันที

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. เมื่อฉันเห็นหนังสือวางอยู่ที่โต๊ะในห้องเรียนฉันจะหยิบอ่านทันทีโดยไม่ถามว่าของใคร

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

คำแนะนำในการตอบคำถาม

ให้อ่านประโยคนำให้เข้าใจ และพิจารณาว่าข้อความนี้ตรงกับลักษณะและความรู้สึก
ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด (✓) ลงในช่องที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด**
จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ชุดที่ 9

1. ฉันพยายามเก็บเงินเพื่อเอาไว้ซื้อหนังสือ

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันชอบเล่าเรื่อง หรือคุยกับพี่ น้องถึงหนังสือที่ฉันได้อ่านมา

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. เมื่อมีเวลาว่างฉันจะการอ่านหนังสือแทบทุกครั้ง

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. การอ่านหนังสือถือว่าเป็นการพักผ่อนได้ทางหนึ่ง

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ที่โรงเรียนช่วงพักกลางวันคือเวลาอ่านหนังสือที่ดีที่สุดของฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันติดตามอ่านหนังสือที่ออกใหม่จากมุมหนังสือ หรือห้องสมุดโรงเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกว่าเวลาหมดไปอย่างรวดเร็ว ถ้าฉันได้อ่านหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันขอยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่านที่บ้านเป็นประจำ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันไม่เคยอ่านหนังสือก่อนนอนเลย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เมื่อฉันต้องเดินทางไปในที่ต่างๆ ฉันไม่เคยจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเลย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันอ่านหนังสือได้ทุกประเภท

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.54*
2	.55*
3	.64*
4	.71*
5	.62*
6	.66*
7	.55*
8	.66*
9	.54*
10	.47*
11	.59*

ค่าความเชื่อมั่น = .87

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการส่งเสริมการอ่านในครอบครัว

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.50*
2	.52*
3	.49*
4	.61*
5	.46*
6	.65*
7	.49*
8	.34*
9	.48*
10	.58*
11	.76*

ค่าความเชื่อมั่น = .85

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.34*
2	.46*
3	.40*
4	.36*
5	.57*
6	.56*
7	.53*
8	.42*
9	.43*
10	.40*

ค่าความเชื่อมั่น = .77

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.50*
2	.44*
3	.20*
4	.65*
5	.60*
6	.48*
7	.58*
8	.58*
9	.45*
10	.38*

ค่าความเชื่อมั่น = .80

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.38*
2	.40*
3	.48*
4	.60*
5	.53*
6	.53*
7	.48*
8	.28*

ค่าความเชื่อมั่น = .75

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.41*
2	.31*
3	.58*
4	.20*
5	.24*
6	.34*
7	.50*
8	.43*
9	.53*
10	.52*
11	.50*

ค่าความเชื่อมั่น = .75

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.38*
2	.38*
3	.55*
4	.52*
5	.50*
6	.61*
7	.64*
8	.44*
9	.34*
10	.55*
11	.41*

ค่าความเชื่อมั่น = .80

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่าน

ข้อที่	ค่าอาร์ (r)
1	.34*
2	.43*
3	.47*
4	.51*
5	.54*
6	.53*
7	.38*
8	.48*
9	.44*
10	.47*
11	.46*

ค่าความเชื่อมั่น = .80

*มีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ภาคผนวก ง

- **ตารางค่าสถิติต่าง ๆ**

ตาราง 17 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ก)	1	26.825	.514
เจตคติต่อการอ่าน (ข)	1	7749.371	148.611*
ก x ข	1	1.928	.037
ส่วนที่เหลือ	398	52.145	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 18 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตามการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว (ก)	1	928.590	18.617*
เจตคติต่อการอ่าน (ข)	1	6541.221	131.144*
ก x ข	1	10.703	.215
ส่วนที่เหลือ	398	49.878	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 19 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการอ่าน โดยพิจารณาตามการรับรู้
บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มรวม
จำนวน 402 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่าง (ก) ครูและนักเรียน	1	1420.112	23.678*
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	2304.993	38.433*
ก x ข	1	11.778	.196
ส่วนที่เหลือ	398	59.975	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 20 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการอ่านโดยพิจารณาตามการ
ส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน (ก)	1	2107.214	36.262*
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	2521.641	43.394*
ก x ข	1	91.959	1.582
ส่วนที่เหลือ	398	58.111	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 21 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตามลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มรวม จำนวน 402 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม (ก)	1	37.376	.589
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	3194.498	50.378*
ก x ข	1	18.552	.293
ส่วนที่เหลือ	398	63.410	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 22 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ก)	1	67.605	1.144
เจตคติต่อการอ่าน (ข)	1	3422.239	57.5921*
ก x ข	1	89.773	1.519
ส่วนที่เหลือ	201	59.085	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 23 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตาม
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย
จำนวน 205 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว (ก)	1	523.245	9.171*
เจตคติต่อการอ่าน (ข)	1	2851.174	49.972*
ก x ข	1	93.751	1.643
ส่วนที่เหลือ	201	57.055	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 24 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตามการรับรู้
บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มนักเรียน
เพศชาย จำนวน 205 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่าง (ก) ครูและนักเรียน	1	1202.852	18.060*
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	1125.713	16.902*
ก x ข	1	51.335	.771
ส่วนที่เหลือ	201	66.601	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 25 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตามการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน (ก)	1	1931.251	30.735*
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	934.306	15.012*
ก x ข	1	44.679	.711
ส่วนที่เหลือ	201	62.835	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 26 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตามลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มนักเรียนเพศชาย จำนวน 205 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม (ก)	1	1.297	.018
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	1637.572	22.651*
ก x ข	1	81.261	1.123
ส่วนที่เหลือ	201	72.296	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 27 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ก)	1	8.533	.189
เจตคติต่อการอ่าน (ข)	1	3416.505	75.623*
ก x ข	1	43.216	.657
ส่วนที่เหลือ	193	45.178	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 28 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยพิจารณาตามการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวและเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การส่งเสริมการอ่านในครอบครัว (ก)	1	506.728	11.849*
เจตคติต่อการอ่าน (ข)	1	2858.945	66.819*
ก x ข	1	27.877	.652
ส่วนที่เหลือ	193	42.787	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 29 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการอ่าน โดยพิจารณาตามการรับรู้
บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างครูและนักเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มนักเรียน
เพศหญิง จำนวน 197 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การรับรู้บรรยากาศประชาธิปไตยระหว่าง (ก)	1	278.999	5.215*
ครูและนักเรียน			
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	769.394	14.381*
ก x ข	1	1.226	.023
ส่วนที่เหลือ	193	53.501	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 30 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการอ่านโดยพิจารณาตามการ
ส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง
จำนวน 197 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน (ก)	1	573.111	10.960*
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	886.523	16.954*
ก x ข	1	183.305	3.506
ส่วนที่เหลือ	193	52.291	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 31 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมรักการอ่านโดยพิจารณาตามลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมและลักษณะมุ่งอนาคตในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง จำนวน 197 คน

แหล่งความแปรปรวน	ค่าดีเอฟ (df)	ค่าเอ็มเอส (MS)	ค่าเอฟ (F)
ลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสม (ก)	1	135.120	2.476
ลักษณะมุ่งอนาคต (ข)	1	1374.422	25.185*
ก x ข	1	40.360	.740
ส่วนที่เหลือ	193	54.572	

* มีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวบุญตา นันทะกุล
วันเดือนปีเกิด	6 พฤศจิกายน 2513
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	248/4 หมู่ 17 แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา จังหวัด กรุงเทพมหานคร 10170
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	330-340 ถ.เยาวราช แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10100
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมสาธิตสวนสุนันทา
พ.ศ. 2535	วิทยาศาสตร์บัณฑิต(สถิติประยุกต์) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2546	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ